



## Mesto Cleveland baje najema razseljence, dočim istočasno odslavlja ameriške državljane

Councilmani protestirajo proti takemu postopanju. — Pravi, da so slučaj, ko razseljene osebe prevzamejo dela vojnih veteranov in delavcev, ki so delali za mesto že petnajst let ali več.

CLEVELAND. — Mestni odborniki ali councilmani so v sredo obdoližili mestno upravo, da slednja najema za mestna dela razseljene osebe (DP), ameriške državljane pa da istočasno odslavlja. To da dela uprava iz gospodarskih oziror.

Na čelu protestirajočih councilmanov je Walter E. Berkeley, demokrat iz 6. varde, ki je povedal županu:

Razseljene osebe so za enako kvalificirana dela bolje plačane kot državljani, ki delajo za mesto že petnajst let ali več.

Razseljene osebe se obdržuje na delu, dočim se ameriške državljane odslavlja, kar je posledica županovega ukaza direktorjem, da se mora iz gospodarskih oziror odsloviti 500 'deadheads' ali ljudi, ki niso neobhodno potrebni.

Najemanje razseljenih oseb je v nasprotju s Civil Service zakoni, ki dovoljujejo samo državljanom polaganje izpitov za Civil Service službe. Razseljene osebe so klasificirane kot tako zvali TA (temporary appointments ali začasni uslužbenci).

Sam Perri, AFL reprezentant pisarniških uslužbencev v City Hall, je zahteval, da se mora nemudoma prenehati z odslavljanjem ameriških državljanov, dokler se prej ne odslovi razseljenih oseb. Dodal je tudi, da pomeni dejstvo, da se razseljenim osebam plačuje več ko ameriškim državljanom, razžaljenje Amerikancev.

"Zupanovemu uradu sem dal imena petih razseljenih oseb, ki so na mestni plačilni listi, pa vem, da jih je mnogo več", je rekel councilman Berkeley.

Councilman je dalje dejal, da so med onimi, ki so bili odslovljeni, tudi veterani prve in druge svetovne vojne, kar je žaljivo in krivično, ker ti odslovljeni

veterani vedo, da so prešla njihova dela posredno ali neposredno v roke tujcev, ki so se morda svojočasno borili proti njim. V nekaterih slučajih so te razseljene osebe najete s pomočjo in posredovanjem "važnih in politično vplivnih oseb". — Neka razseljena oseba je bila n. pr. najeta v oddelku za javnopravne naprave s plačo, ki je bila višja kot plača mnogih vojnih veteranov z isto klasifikacijo. — Councilman je dodal, da pride ta protest zdaj pred Civ. Service komisijo.

## Zdaj bo zavladalo po vsej deželi mrzlo vreme

V nekaterih državah sneži, v drugih dežuje; v Indijani je dež pogasil velik gozdni požar.

V sredo je nastalo po vsej deželi bolj mrzlo vreme, razen v državah ob atlantski obali.

V okrajih Superior jezera nalahno sneži, v državah Michigan, deloma v Ohio, vzhodnem Kentuckyju, v Tennessee in Georgiji pa dežuje.

Južna Dakota je imela prvi snežni vihar, ki je ponehal v sredo ter pustil za seboj en čevelj snega. Sneg je povzročil za 45 tisoč dolarjev škodo na tamošnjih telefonskih žicah in drugih napravah.

V južni Indijani je 24 ur padajoč dež popolnoma pogasil velik gozdni požar, ki je zajel 100 akrov ozemlja.

## Neusmiljena roditelja sta mučila svoja dva otoka

CLEVELAND. — Polcija je zaprla 21-letnega Charlesa Polinga in njegovo 18-letno ženo Marie, ki sta obtožena, da sta zanemarjala in mučila svoja dva otoka. Te dni je mlada žena prinesla v bolnišnico svojo tri mesečno staro hčerko, ki je imela zlomljeni obe nožici in ročico. Vprašana, kako je dobil otrok te poškodbe, je odgovorila, da ne ve in da ne more razumeti, kako se je moglo to zgoditi. Že pred tem sta se morala mlada zakonca zagovarjati zaradi zanemarjanja svojega prvega otroka, 17-mesečnega sinka. Oba, oče in mati trdita, da ne vesta, kako je otrok dobil poškodbe,

## Pogreb v znamenju imena Yoder

TOPEKA, Ind. — V tem kraju je mnogo ljudi z imenom Yoder. Dne 19. nov. je umrl 75 let stari Moses V. Yoder. Dekliško ime njegove žene je bilo tudi Yoder. Pogrebnik, ki ga je pokopal, se piše tudi Yoder, duhovnika John in Clarence Yoder pa sta ga pokopala na Yoder pokopališču.

## Uliranje nove zračne poti preko Severnega tečaja v Evropo

Nova zračna črta bo skrajšala za tisoč milj poleta od zapadne obale do Skandinavije.

LOS ANGELES. — V sredo zvečer ob 6:25 je odletelo od tukaj veliko letalo z 22 potniki in 13 možni posadke preko Severnega tečaja v Copenhagen na Dansko. Šest ur in 46 minut pozneje je letalo pristalo v Edmontonu, Alberta ter s tem preletelo razdaljo 1,522 milj.

Letalo je last neke skandinavske zračne družbe, ki pričakuje, da bo s poletom od ameriške zapadne obale po arktični črti v Evropo okrnilo tisoč milj poleta od običajne črte preko New Yorka.

S to novo črto je dobila ameriška zapadna obala svoja lastna vrata odleta v Evropo, kar pomeni, da je Los Angeles oddaljen samo en nočni polet od Skandinavije. Preračunali so, da bo vzelo za polet iz Los Angeles do Edmontona šest ur in pol, za 1,945 milj dolgi polet od Edmontona do Thule 8 ur, in za končni 2,385 milj dolgi polet od Thule do Copenhagena pa 10 ur. Skupna razdalja znaša 5,852 milj — čas preleta pa 24 ur in pol.

Letalo je neslo s seboj 500 funtov pošte ter posebne potrebščine in opremo za slučaj, če bi morali zasilno pristati na Arktiku. Tako imajo s seboj spalne vreče za vse ljudi v letalu, smučke (skis), lopate, puške in strelivo.

## Nov letalski rekord

THERMAL, Cal. — Tukaj je vojaško jet letalo doseglo nov brzinski rekord, in sicer 699.9 milj na uro.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

policija pa pravi, da ju bo obdržala v ječi, dokler si ne osvežita spomina. Kmalu nato se je on spomnil, da mu je otrok "padel" iz naročja. . .

## Sodbe, sodbe, sodbe!

DUNAJ, Avstrija. — Dne 20. novembra se je pričel v Pragi na češkem proces proti bivšemu zun. ministru Vladimirju Clementisu, nekdanjemu prvemu zaupniku Kremlja in Rudolfu Slanskemu, ki sta obtožena, da sta nameravala strnoglaviti češkoslovaški rdeči režim.

Clementis, Slansky, bivši generalni sekretar češke komun. partije in 12 soobtožencev se je pričelo zagovarjati pred "judskim sodišče", ki jih obtožuje, da so formirali "protidržavno, titovsko - judovsko - buržujsko-nacionalistično skupino" za strmogavljenje komunistične vlade.

Opazovalci na Dunaju so menja, da bo ta proces signal za izjemo čistko v češkoslovaški niza množičnih procesov v Moskvi v desetletju 1930.

## Predsednik sporoča, da ima Evropa lepe uspehe v obrambi

Stoletnih gospodarskih in socialnih boleznih Evrope ni mogoče ozdraviti preko noči.

WASHINGTON. — Predsednik Truman je izjavil, da so pošiljke orožja Evropi v zadnjem času res dokaj zaostale, toda je pripomnil, da imajo ameriški zavezniki zaznamovati lep napredek v prizadevanju za varnost proti agresiji.

"Široko zasnovane zarote, ki jo podpira velika in mogočna država, se ne more streti kar na hitro in za nizko ceno", je rekel predsednik. "Gospodarskih in socialnih boleznih Evrope ni mogoče izlečiti preko noči".

Te izjave je podal predsednik kongresu v svojem poročilu o ameriški gospodarski, vojaški in tehnični pomoči prijateljskim državam tekom prvih šestih mesecev leta 1952.



## AMERIKA JE BILA PRVA S HIDROGENSKO BOMBO

To dejstvo vsebuje neprecenljiv psihološki učinek; če bi jo bila Sovjetija prva razvila, bi se svobodnega sveta, zlasti zapadne Evrope, polastila panika.

WASHINGTON. — Na tem mestu navajamo nekaj mnenj ameriških znanstvenikov, ki so jih izrazili ob uradnem naznanilu o prvi eksploziji hidrogenske bombe:

ZDAJ VEMO, da se H-bombo lahko naredi. Pred to eksplozijo tega nismo za gotovo vedeli. To je bil najboljši negotov eksperiment. Toda vemo tudi, da ne bo dolgo, ko bodo imeli tako bombo tudi Sovjeti.

IZ PSIHOLOŠKIH vzrokov je bilo neobhodno potrebno, da smo prekosili Sovjete v razvoju hidrogenske bombe. Če bi mogli Sovjeti naznaniti izgotovitev take bombe prej kakor mi, bi nastala v svobodnem svetu, zlasti v Zapadni Evropi, panika.

HIDROGENSKA bomba bo imela od naše strani le malo tarč, dočim bi jo Sovjetija izkoristila na mnogih tarčah. Z drugimi besedami: število sovjetskih industrijskih mest — velikih in malih — je omejeno. Po hladnih kalkulacijah vojaških strategov pa se hidrogenske bombe ne spleče vreči na srednje veliko industrijsko mesto. Na drugi strani pa bi naša velika industrijska mesta — Detroit, Pittsburgh, Chicago, New York in Philadelphia — nudila sovražniku mnogo tarč za njegove H-bombe.

ZNANSTVENIKI še vedno ne vedo, kaj bi se zgodilo, če bi skoraj naenkrat eksplodiralo večje število hidrogenskih bomb. Če bi recimo, v kratkih presledkih eksplodiralo 100 hidrogenskih bomb, utegne atmosfera postati tako prenasočena radio-aktivne tvarine, da bi bilo uničeno vse življenje na zemlji.

Nekateri znanstveniki se boje, da bomo dobili končni odgovor na to vprašanje, ko bo že prepoznano!

Zdaj moramo dognati sledeče: Kako veliko letalo je potrebno za prenos nove bombe? Kolikšno razdejanje bo taka bomba povzročila? Kakšne vrste zaklona so potrebni za zaščito civilnega prebivalstva? Kako hitro mora letalo leteti pred eksplozije, ko je enkrat odvrlo hidrogensko bombo, da se izogne nevarnosti, in končno, koliko materiala bo treba okrniti za izdelavo atomskih bomb, da nam bo mogoče izdelovati hidrogenske bombe?

Vsa ta vprašanja so silila k

nagli preizkušnji hidrogenske bombe na otoku Eniwetoku, kjer je bil na večino teh vprašanj najbrž že dan odgovor.

Teoretično ni nikake omejitve velikosti H-bombe. Lahko se naredi petdesetkrat, stokrat, tisočkrat ali deset-tisočkrat tako silne in razruševalne kot so A-bombe.

## Novi grobovi

Antonia Skerl  
Potem ko jo je zadela srčna kap ter je dobila lažje poškodbe pri padcu, je umrla na svojem domu na 1566 E. 45. St. Antonia Skerl, rojena Smrdel, stara 62 let. Tukaj zapuščata soproga Josepha, sinova Stanley-a in Josepha, sestri Angelo Kastelic in Ivanka ter več sorodnikov. Rojena je bila v St. Petru na Krasu pri Slavini, kjer zapuščata tri brate in eno sestro. Tukaj je bivala 42 let. Pogreb bo v ponedeljek zjutraj iz Jos. Zele in Sini novih pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen. Njeno truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto ob 5. uri.

Farni bazar — Fara Marije Vnebovzete ima v soboto in nedeljo (22. in 23. novembra) v Slov. domu na Holmes Ave., svoj farni bazar. Sodelovala bodo vsa farna društva. Udeležbo toplo priporočamo.

Izvrstni hladilniki — Brodnick Bros. trgovina na Waterloo Rd., ima v zalogi najmodernejše električne hladilnike. Za božični nakup preberite oglas v oglasnem delu lista.

Iz bolnišnice — Jakob Požar, 11900 Kensington Ave., se je vrnil iz bolnišnice, je pa še vedno v zdravniški oskrbi. Želi, da ga prijatelji obiščejo.

Vstopnice naprodaj — Nekaj vstopnic za koncert Karoline Budan 30. nov. v SND na St. Clair Ave., je še naprodaj pri Oražumu v SND, pri Antonu Šublju in pri pevki sami na 6313 St. Clair Ave. Pokličete lahko tudi HE 1-2858. Nabavite si jih pravočasno!

Žalostna vest — Mrs. Jennie Logar z 15721 Arcade Ave., je prejela od doma sporočilo, da je v vasi Harije pri Ilirski Bistrici umrla njene mama Johana Lavrenčič v častiljivi starosti 87 let. Pokojnica zapuščata tukaj sina Josipa Lavrenčiča in družino, hčer Mrs. Jennie Logar in družino, v starem kraju pa sinova Antona in Ivana ter hčeri Marijo in Antonijo žive še njene sestre Marija Kastelic, Antonija Istok in Jožefa Valenčič ter več drugih sorodnikov. Naj v miru počivaj!

Slovenca izvoljena — Na letni seji Zveze balzamerjev v Ohio sta bila v četrtek 13. nov. izvoljena: za predsednika naš rojak August F. Svetek, za podpredsednika pa Louis Zele.

Brezplačni plavalni tečaji — Brezplačni začetniški plavalni tečaj za moške in ženske so v St. Clair Recreation Center. Za moške je tečaj v sredo ob 8. do 9. ure zvečer, za ženske pa v četrtek ob 8. do 9. ure zvečer.

Mati dveh otrok zgorela — WINOOSKI, Vt. — Mrs. Harold Pierce, stara 32 let, je zgorela, ko je poizkusila rešiti svoja dva otoka iz gorečega stanovanja. Otoka, stara 4 in 2 leti, sta tudi zgorela.

Sneg v Parizu — V Parizu je padlo večeraj tri palce snega, ki je zelo oviral poulični promet kakor tudi letalstvo na letališču.

ACHESON V KANADI — OTTAWA. — Semkaj je prisel ameriški državni tajnik Mr. Acheson, ki se bo posvetoval s kanadskimi državniki.

## Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Seja — Oltarno društvo pri sv. Vidu ima v nedeljo popoldne ob 2:30 po pobožnosti svojo redno sejo. 22. obletnica — V ponedeljek ob 8:30 bo v cerkvi sv. Vida sv. maša za pokoj. Johna Blatnika v spomin 22. obletnice njegove smrti.

Letna seja — Carniola Tent No. 1288 The Maccabees ima v nedeljo 23. novembra ob devetih dopoldne v dvorani št. 1 SND na St. Clair Ave., svojo letno sejo. Članstvo je vabljeno, da se seje za gotovo udeležijo. Poleg volitev uradnikov bodo na dnevnem redu še druge važne točke.

Fara Marije Vnebovzete ima v soboto in nedeljo (22. in 23. novembra) v Slov. domu na Holmes Ave., svoj farni bazar. Sodelovala bodo vsa farna društva. Udeležbo toplo priporočamo.

Izvrstni hladilniki — Brodnick Bros. trgovina na Waterloo Rd., ima v zalogi najmodernejše električne hladilnike. Za božični nakup preberite oglas v oglasnem delu lista.

Iz bolnišnice — Jakob Požar, 11900 Kensington Ave., se je vrnil iz bolnišnice, je pa še vedno v zdravniški oskrbi. Želi, da ga prijatelji obiščejo.

Vstopnice naprodaj — Nekaj vstopnic za koncert Karoline Budan 30. nov. v SND na St. Clair Ave., je še naprodaj pri Oražumu v SND, pri Antonu Šublju in pri pevki sami na 6313 St. Clair Ave. Pokličete lahko tudi HE 1-2858. Nabavite si jih pravočasno!

Žalostna vest — Mrs. Jennie Logar z 15721 Arcade Ave., je prejela od doma sporočilo, da je v vasi Harije pri Ilirski Bistrici umrla njene mama Johana Lavrenčič v častiljivi starosti 87 let. Pokojnica zapuščata tukaj sina Josipa Lavrenčiča in družino, hčer Mrs. Jennie Logar in družino, v starem kraju pa sinova Antona in Ivana ter hčeri Marijo in Antonijo žive še njene sestre Marija Kastelic, Antonija Istok in Jožefa Valenčič ter več drugih sorodnikov. Naj v miru počivaj!

Slovenca izvoljena — Na letni seji Zveze balzamerjev v Ohio sta bila v četrtek 13. nov. izvoljena: za predsednika naš rojak August F. Svetek, za podpredsednika pa Louis Zele.

Brezplačni plavalni tečaji — Brezplačni začetniški plavalni tečaj za moške in ženske so v St. Clair Recreation Center. Za moške je tečaj v sredo ob 8. do 9. ure zvečer, za ženske pa v četrtek ob 8. do 9. ure zvečer.

Mati dveh otrok zgorela — WINOOSKI, Vt. — Mrs. Harold Pierce, stara 32 let, je zgorela, ko je poizkusila rešiti svoja dva otoka iz gorečega stanovanja. Otoka, stara 4 in 2 leti, sta tudi zgorela.

Sneg v Parizu — V Parizu je padlo večeraj tri palce snega, ki je zelo oviral poulični promet kakor tudi letalstvo na letališču.

ACHESON V KANADI — OTTAWA. — Semkaj je prisel ameriški državni tajnik Mr. Acheson, ki se bo posvetoval s kanadskimi državniki.

## PARNIK - DVOŽIVKA

NANAIMO, B. C. — Šeststotonski kanadski potniški parnik Nanaimo je porušil — le strmite — neko gasolino postajo, popolnoma je razdejal sedem malih čolnov ter započil svoj rillec ali kljun med dvoje poslopj na obali. Vse to se je zgodilo, ko se je parnik bližal pomolu, pa so odpovedali njegovi stroji, ko so jih hoteli pognati v obratni tek.



Vremenski prerok pravi:

Danes in ponoči deloma oblačno in toplo.

## Važni dnevi svetovne zgodovine

Dne 21. nov. 1789 je bila North Carolina sprejeta v Unijo.

Dne 22. nov. 1935 je izvedlo letalo China Clipper svoj prvi polet s pošto na Filipine.

Dne 23. nov. 1804 je bil rojen v New Hampshire Franklin Pierce.

## Predlogi ameriškega admirala Cassady-a premierju Titu

WASHINGTON. — Tukajšnji list "The Evening Star" je objavil senzacionalno vest, da je namreč podadmiral J. H. Cassady, poveljnik 6. skupine ameriške vojne mornarice, ki je sedaj v sredozemskih vodah, med mornariškimi in letalskimi vezbami v Splitu razložil Titu važnost tesnejšega sodelovanja med jugoslovanskimi in ameriškimi silami na morju in v zraku. Najvažnejši odstavki poročila so tila:

Zdr. države so priporočile premierju Titu večje sodelovanje v skupni obrambi južno-vzhodne Evrope. Vključena naj bi bila tudi uporaba letalskih oporišč v

Jugoslaviji, ki naj bi bila na razpolago ameriškim vojnim letalom.

Vir, ki je pristojen in odgovoren, je razodel, da je podadmiral Cassady, poveljnik 6. flote, ki je sedaj v Sredozemlju, stavil tak predlog Titu, ko sta bila na orjaškem nosilcu letal "Coral Sea" v Splitu.

Maršalu Titu so pokazali karte in načrte, ki kažejo, kje in kako bi ameriška vojna letala, ki bi vzletela z nosilcev, mogla operirati z jadranske obale in prizadevati udarce Madžarski, Romuniji in Bolgariji, če bi ti sataliti napadli Jugoslavijo.

Admiral Cassady je vznešeno

hvalil jugoslov. odpor proti sovjetskemu pritisku od preloma s Kominformo leta 1948. Izrazil je, da Amerika zelo odobrava zadnje korake za skupno obrambo in sodelovanje s Turčijo in Grčijo.

K temu pa je admiral dodal, da bi Amerika rada še tesnejše, neposredno sodelovanje z Jugoslavijo, sodelovanje, ki ga označuje že vedno večje pošiljanje orožja, da bi se okrepile krepke in dobro izvežbane jugoslov. vojne enidine.

Admiral je, kot poročajo, predložil dvojje važnih priporočil. — Rekel je, da bi želel:

Da bi Jugoslavija dovolila, da bi ameriška vojna letala lahko operirala nad jugoslovanskim ozemljem in uporabljala jugoslovanska letalska oporišča, da bi se ameriški letalci mogli bolj seznaniti z ozemljem in bi bili pripravljeni za slučaj, da bi bila potrebna njihova pomoč v vojni.

Da bi jugoslovanska mornarica sodelovala v skupnih manevrih v Jadranskem morju.

Maršal Tito je ob teh predlogih molče obstal.

Nihče ni pričakoval, da bo kar na mestu odločil.

# AMERIŠKA DOMOVINA

117 St. Clair Ave. Henderson 1-0623 Cleveland 3, Ohio  
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays  
General Manager and Editor: Mary Debevec

## NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

## SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879

83 No 229 Fri, Nov. 21, 1952

## Jugoslavija pomočnik Zahoda?

"Gradnja zidu proti možnemu sovjetskemu napadu v Evropi je zadnji teden napredovala, ko je Tito razkril, da bo Jugoslavija v kratkem začela s Turčijo in Grčijo razgovore o skupni obrambi," je zapisal zadnji nedeljo B. L. Sulzberger v dnevniku The New York Times.

V obširnem članku nato razvija svojo misel o pomoči, ki jo bi imel Zahod v slučaju vojne s Sovjetijo od Jugoslavije. Članek je zanimiv in poučen, zato ga našim bralcem v izveščku navajamo.

Razgovori s Turčijo in Grčijo sami po sebi še ne bodo vključili Jugoslavije v severno atlantsko zvezo. Njena komunistična vlada trenutno še ne želi pisanih obvez do Zahoda. Še vedno hoče biti zgled nekake tretje sile med na Zahodu običajno obliko vlade in med ono na Vzhodu, trdi Sulzberger in nato nadaljuje.

Vendar pa so Tito in njegovi sodelavci mnenja, da je v današnjem svetu nevtralnost nemogoča. Zato so različno od Švedov in Švicarjev, katerih politični nazori so našim tako blizu, ki pa so vendar ohranili vero v svojo neodvisnost, sklenili združiti svojo moč z narodi, s katerimi so ideološko v sporu. Jugoslavija je napravila dolgo pot, odkar so jo vrgli iz Kominforma. V začetku se je Tito trudil na vse načine, da bi se opravičil. V zunanji in notranji politiki je sledil sovjetskemu vzoru.

Ko je Moskva začela proti Titu podtalno rovariti, izvajati pa tudi gospodarski pritisk na Jugoslavijo, se je Tito začel obračati proti Zahodu za pomoč. Posledica tega so bile nekatere notranje spremembe, ki jih Jugoslavija zdaj doživlja. Beograd je priznal, da ga je Stalinov evangelij zapeljal na napačno pot. S tem, da je zaprl meje proti Albaniji in Grčiji, je Tito pomagal napraviti konec državljanski vojni v Grčiji, nato je preusmeril svojo trgovino na Zahod. Skušal pa je na Zahodu najti tudi ideološke zaveznike. Ta preokret pa je nekatere Jugoslov. zapeljal; mislili so, da je sprememba večja, kot je bila v resnici. Tito ne namerava opustiti svojih komunističnih nazorov ne v gospodarstvu ne v politiki, čeprav so se v zadnjem času oblike in imena spremenila.

Je pa Tito sedaj v dobrih odnosih s svojimi sovražniki iz začetka l. 1948. Sprejel je povabilo v London in izjavil, da pojde seveda tudi v Ameriko, če ga bodo sem vabili. Nekateri njegovih najožjih sodelavcev so bili nedavno na obisku pri grškem kralju in turškem predsedniku.

Za Zahod je najvažnejše to, da je Jugoslavija iz sovjetskega vojaškega zaveznika postala njegov lastni vojaški sodelavec.

Vzhodno Sredozemlje, ki ga moramo po mnenju naših generalov in admiralov v slučaju spopada s Sovjeti za vsako ceno držati, nam je sedaj lažje braniti. Vsak sovjetski vdor v Srednjo Evropo bi utegnil biti pod temi pogoji usoden za nje same.

Tito pravi, da ni važno, če pride pri razgovorih z Grki in Turki do kakega pisanega dogovora ali ne, ker zanj da je tudi beseda "sveta," sicer pa da imajo vse tri države enake obrambne interese. V slučaju sile pa je pripravljen podpisati tudi pisni dogovor.

Vojaški sporazum z Grki in Turki bo napravil iz Jugoslavije vsaj dejansko, če že ne tudi formalno, članico severno atlantske zveze. Na ta način bo nastala na sovjetskem levem boku močna vojaška sila, ki bo s podporo mornariških sil Združenih držav v Sredozemlju v stanju zavzeti sovjetski zavezniki Albanijo in Bolgarijo ter ogroziti industrijsko področje ob Črnem morju. Grška in turška armada sta že modernizirani in opremljeni z ameriškim orožjem, kar se bo v doglednem času zgodilo tudi z jugoslovansko. Ta bo v kratkem dobila težke tanke, topništvo in moderna jet-letala. Na ta način bo sodelovanje med tremi armadami zelo olajšano.

Dokler je bila Jugoslavija na strani Sovjetov, so morali na Zahodu razmišljati o tem, kako ustaviti sovjetski udor na Sredozemlje v smeri Egejskega in Jadranskega morja. Sedaj je naloga Jugoslavije, da brani dohod do Jadrana, Sovjeti pa morajo razmišljati o tem, kako bodo ubranili Albanijo in Bolgarijo, če bi slučajno vojno v resnici začeli.

Takole gleda na Jugoslavijo, na njen razvoj v zadnjih letih in na njeno vlogo v obrambi Zahoda sodelavec The New York Times-a.

Možakar ve, da je Tito komunist; sam pove, da v Jugoslaviji ni računati z nobenimi temeljnimi spremembami, da je Jugoslavija komunistična diktatura in da bo pod Titom taka tudi ostala, pa vendar računa, da se bodo jugoslovanski narodi borili pod Titovim vodstvom proti Sovjetom. Le kako si more pameten človek predstavljati, da bodo jetniki branili svojega lastnega ječarja in tlačitelja? Sam The New York Times je ponovno zapisal, da v Jugoslaviji ni za Tita in njegovo vlado dosti več kot desetino prebivalstva, poročila drugih listov v tem oziru za Tita tudi niso nič ugodnejša, pa vendar Zahod resnice noče videti.

V pretekli vojni so se Jugoslavlani borili proti svojim

dednim sovražnikom Nemcem in Italijanom, pa kaj so doslegli? Tokrat naj se pa bore proti Rusom? Če že ne Slovenci in Hrvatje so pa vsaj pravoslavni Srbi smatrali Ruse od nekdaj za svoje zaščitnike in brate.

Izvajanja sodelavca The New York Times-a so važna zato, ker predstavljajo mnenje dobrega dela ameriške javnosti. Temu podobno je tudi mnenje sedanje administracije; zanima nas, kakšno stališče bo v tem vprašanju zavzel Eisenhower. Tito nad republikansko zmago pri volitvah ni bil nič kaj navdušen — menda je vedel zakaj.

## Newburške novice

Oh ja. Skoraj bi bil pozabil. Veste ljudje božji, misijon bomo imeli. Že precej davno nazaj sva se dogovorila z Father Odilom iz Lemonta, da pride tik pred Božičem, to je od 14. pa do 21. decembra in nam pove, če nismo morda krenili s pravega pota, ki pelje v srečno večnost, kam v stran. živimo v svetu, ki je v svojih nazorih zelo poganski. Že Zvečičar je dejal: "Široka so vrata in prostorna je pot, ki drži v pogubo in mnogo jih je, ki v pogubo po njej hodijo." Človek se navzame posvetnega duha, ne da bi se zavedal. Zato je treba, da tu pa tam malo postojimo in pomislimo, kam gremo. Misijon je torej potreben vsem, najbolj pa tistim, ki misli, da ga njemu treba ni. Tak človek je podoben onemu vojaku, ki je pisal domov, "pri vajah v korakanju so bili vsi iz reda, jaz sam sem stopal pravilno." Torej, povejte vsem, ki živijo bolj oddaljeni od cerkve; MISIJON BO od 14. pa do 21. decembra, prav kot priprava za Božič.

V bolnico so prinesli moža, ki je rekel, da ga je žena povozila z domačem avtomobilom, da pa je ne bo tožil, ker najbrže ni imela slabega namena pri tem. No, ali vidite. To se pravi bližnjemu odpustiti vse.

Kako čas beži. Saj se mi zdi, kot bi bilo le par let, odkar sta stala pred oltarjem Martin Martinček in Mary Mauer, dasi je bilo to leta že 1915. Zadnjo soboto je pa stala tam njuna hčerka Anna in podala svoje desnico v znamenje večne zvestobe Franku Hrdu. Ančika je bila dostojno dekle. Naj ji bo novi stan včasno in večno srečo.

Samski stan je zapustila tudi Theresa Kuhel, ki je pred dvema tednoma postala Mrs. Quentin Marchetti. Tudi njej voščimo vsega dobrega.

Je dejal puran puranu? Saj za nekaj sva pa tudi midva lahko danes hvaležna: pod Rooseveltom sta bila dva zahvalna dneva.

Velika žalost je zadelo gotove starše, ko so prejeli obvestilo, da je bil njihov sin ubit na Koreji. IBI je pilot. V tolažbo pa je bil njim kratek stavek, ki ga je sin napisal v zadnjih trenutkih svojega življenja: na mal kos papirja so bile s komaj razločno prasko zapisane sledeče besede: "Dear Mom and Pop, I had time to say my prayers. Jack." Draža mama in atek; imel sem še toliko časa, da sem zmolił moje molitvice. Jack."

Starši, vadite otroke z molitvijo obračati se k Bogu v vsaki zadevi. Kdo ve, morda bo ravno rešitev njih duše pri izgubi tega življenja. Popolni kes človeka oprostí greha. Desni razbojnik je s takim popolnim kesom se ukradel v nebesa. "Še danes boš

z menoj v raji."

Poslajte nam takoj imena in naslove vseh fatnov, ki so pri v-jakih. Mi bi radi poslali pozdrave in voščila vsem fantom, da ne bodo mislili, da so pozabljeni. Storitite to takoj, prosimo. Napišite ime in naslov na post card in naslovite na St. Lawrence Church, 3547 East 80. St. City 5.

Leta 1902-23. novembra je pristopilo 10 otrok te fare k prvemu sv. obhajilu. V nedeljo bo ravno 50 let tega. Izmed desetih žive še štirje, to so: John Verhucen, Mary Vidmar (Gramc), Frances Telatko (Perko) in Rose Fortuna (Adler). Ti se bodo sešli v nedeljo pri sv. maši ob 10. uri in zopet skupno prejeli sv. obhajilo. Mesto mrtvih, ki so: Frank Klink, Ignac Novak, Joseph Fabjan, John Bokar, Joseph Kmet in Mary Bokar; jo zastopalo pri obhajilni mizi 6 belo oblečenih deklic, ki bodo darovale sv. obhajilo za pokojne. Zanimiv zlat jubilej.

Nesreča je včasih velika sreča.

Bil je neki možki, ki je zelo rad pil; preveč pil. Noben opomin njegove žene in otrok, ni izdal. Tako je zopet nekoč vozil auto; ko je bil "okorajžen" z alkoholom. Pot je peljala po strmem bregu navzdol in se spodaj zavila. Ker je vozil prehitro, je auto zdrsnil h kraju pota, se prevrnil in trikrat prevalil. Ko je družina zlezla iz avtomobila je bil najmlajši triletni otrok mrtev. Vsi drugi so bili le malo poškodovani. Pri pogledu na mrtvega otroka, ki ga je srčno ljubil, je oče pokleknil in z povzdignjenimi rokami zaklical: "Moj Bog, nikoli več. Niti kaplje več!" Oče je držal svojo obljubo in družina je bila srečna na zemlji, otrok pa v nebesih.

Čim več sreče daš drugim, tem več jo tebi ostane. Ali ni to čudno?

Glasno žuboroči potoki ne nosijo ladij, ampak le globoke tihe vode.

Ali veste, kaj bo v nedeljo? Zelo zanimiva igra bo vprizorjena na našem cerkvenem odru pod pokroviteljstvom Slov. žen. zveze št. 15. Da, tako je. V nedeljo popoldne ob 3. uri je pričetek in vsi ste vabljeni.

Učitelj v Jugoslaviji: "Koliko je ena pa ena?"  
Brihtni deček: "Hvala Titu, ena pa ena je dve."

Rozalie Lekan, ki se uči voziti avtomobil, pravi: "Najtežje si je zapomniti to, da bo auto vselej šel v tisto smer, kamor ga zavijem." Takih je več na svetu.

Veliko ljudi je kakor šajtrga. Samo takrat gre, kadar jo kdo tišči in še tedaj se hitro prevrne.

Pri družini William Grozdanič imajo novo Amerikanko, kateri so dali lepo ime Christine. Frank in Josephine Sever sta jo spremlila h krstu. Naše čestitke. Čez nekaj let bo Christina postala cerkvena pevka. To je že poiskusila pri krstu.

Težka je vojna na Koreji, pa ni brez vsake zarje koristnega. V enem letu je bilo tam 7,292 konvertitov h katoliški veri. Hudič pa komunisti zglobljajo.

"Če bosta pridna," je dejal Father Edwin Oman, ko smo začeli govoriti, da bo treba nazaj v Cleveland, "če bosta pridna vaju pa potegnem s karo v Cleveland."

Kar spogledala sva se s Prezvzišenim. Nisva vedela ali je ta ponudba za res ali za šalo.

"Res, res," je dejal Father Edwin. "Ker nisem imel še nobenih počitnic letos, sem pripravil vaju peljati tri tisoč milj. (Dalle na 3 etenti!)"

## Prvi samostojni nastop Karoline Budan

Cleveland, O. — O Budanovi smo zadnje čase že precej brali. S petjem se Karolina ukvarja že nad 22 let. Stalno sodeluje pri zboru in le redko pri kateri vaji manjka. Pa je šestletokrat v glavnih vlogah kot solistka, sedaj se je pa odločila, da nastopi s samostojnim koncertom.

Vse priznanje ji moramo dati kot zavedni Slovenki. Poje, bere in piše slovensko, čeprav ni nikdar hodila v slovensko šolo. Če bi bilo vsaj polovico naše tu rojene mladine tako slovensko narodno zavedne, ne bi naša kultura v tej deželi tako hirala.

Sporod koncerta je sestavljen delno iz klasičnih skladb delno pa iz narodnih pesmi: Karolina ima veiki veselje do petja, prav posebej do slovenskega. Podprimo njeno kulturno hotenje in napolnimo v nedeljo 30. novembra dvorano Slov. narod. doma na St. Clair Ave.

A. B.

## Bog plačaj!

Waukegan, Ill. — Podpisana si štejeva v dolžnost, da se zahvaliva vsem prijateljem in znancem, ki so nama ob najinem povratku z obiska v starem kraju pripravili v Slovenskem narodnem domu tako prijetno iznadenje. Iskrena hvala vsem za vso naklonjenost in prijateljstvo ter za lepo darilo.

Pozdravljeni!

Mr. in Mrs. John Kink  
924 McAlister Ave.

## Waterloo Grove, W. C. št. 110

Cleveland, O. — Kakor se druga društva in organizacije trudijo za obstanek in napredek, tako se trudi tudi naše žensko društvo Waterloo Grove, W. C. št. 110. V ta namen smo se odločile, da priredimo večerjo z malim programom v nedeljo 23. novembra ob 6. uri zvečer v S. D. D. na Waterloo Rd. Po večerji bo ples, igral bo Tomažičev orkester.

Ob tej priliki bodo dobile članice, ki so v društvu že nad 25 let posebno priznanje. Govorili bosta Mayme Hippler, bivša državna voditeljica, katera nam bo predstavila svojo naslednico Miss Fern Bauersfeld.

Servirale bomo prav okusno kokošjo večerjo, katero bodo pripravile naše Woodmen kuharice.

Katere še nimate vstopnice, prsim, pokličite takoj tajnico — KE 1-2564 ali pa Mrs. Emmo Jaz — KE 1-5519.

Vljudno vabimo članice St. Clair Grove št. 98, kot tudi Waterloo Camp. št. 281 W. O. W. na poset.

Vas pozdravlja  
Cecelia M. Wolf, tajnica.



(Zbira Vera K.)

Starost ne zavisi samo od let. Zadnjič sem napisala, da starost ne zavisi samo od let, ampak še od marsikaj drugega. Na kraju našega kramljanja sem obljubil, da bom danes navedla nekaj koristnih nasvetov.

Kakšno je vaše telesno stanje? Težave, ki se pojavijo včasih v tretjem desetletju naše starosti, kot na primer bolečine v hrbtu, neredna prebava, izpadanje las, nespečnost itd. utegnejo biti znaki kasnejših resnih motenj. Prav je, da gremo k zdravniku in se z njim posvetujemo. Na ta način se bomo izognile marsikatere bodoče neprijetnosti.

Za mladosten izgled je pomembna zlasti telesna drža, dalje enakomerna prehrana in mirno življenje. K prirodni držji in ohranitvi prožnosti telesa nam veliko pripomorejo primerne gimnastične vaje, to velja posebno za one, ki pri delu veliko sede. Kar zadeva prehrano, si ne smemo pritrgovati, da bi ohranile vitko linijo, jesti moramo toliko, kolikor naše telo rabi, da ostane za delo popolnoma sposobno. Katera za zajtrk popije samo skodelico čaja ali kave s koščkom kruha in se opoldne zadovolji s skodelico kave, more pričakovati, da bo njeno telo kmalu ostarelo. S tako nezadostno hrano sicer ohranimo svojo vitkost, zato pa telo oslabimo. Posledica tega so črne udrtine okrog oči, izsušena koža in stalna utrujenost, kar nam jemlje vsako veselje do življenja. Pravilna prehrana pa učinkuje na mladostni izraz našega telesa blagodejno. Za zajtrk je priporočljivo zlasti sadje, žitni kosmiči, pri glavnem obedu pa zelenjava.

Otopelost ne vodi nikamor, pravi modri izrek. O tem bi si morala biti na jasnem vsaka izmed nas, ki želi ostati mlada, kajti pomanjkljiva podjetnost leži na nas kot moreč oblak. Katera se ni srečala žena, ki so sicer čisto prijetne, ki jih pa gospodinjstvo tako zaposlja, da jim za družino in pa za duševno življenje ne ostane nobenega časa več. Ko otroci odrastejo in zapuste dom je tem ženam in materam življenje prazno in brez upa. Večere prežive molče v družbi moža, čez dan pa ne vedo, kaj bi počele. Temu je vsaka izmed nas lahko izogone, če na to prav čas misli. Ob pravem času se moramo začeti zanimati za vse, kar nam življenje lepega nudi, iti pa tudi vase in najti kaj nas posebej zanima. Morda so to lepe knjige, morda petje ali druga vrsta glasbe, morda delo pri dobrotelnih ali družabnih društvih, morda narava s svojim bogatim življenjem. Potruditi se moramo, da nas življenje ne bo vrglo iz svojega toka ter nas potisnilo v stran.

Letnica rojstva, ovenela in nagubana koža nam ne moreta vzeti mladostnosti, če smo ostale duševno čile, prožne in živahne ter ohranile zanimanje za svoj lasten napredek in duhovno rast ter za življenje ljudi, v katerih sredi živimo.

## KUHINJA: Juhe

V hladnih deževnih dneh se nam dobra juha zelo prileže. Če po njej pojemo še kako močnata jed s sadjem nam bo večkrat zadostovalo.

Juha s šunkinimi cmoki  
Iz kosti in zelenjave skuha

bouillon juho, jo osoli in ocedi. Medtem namoči štiri stare žemljice ali toliko kruha v mleku, jih nato dobro stisni in pretlači. Temu primešaj 3 žlice drobno zrezane kuhane drugega. Na kraju toliko slanine, nekoliko sesekljane peteršilja, 1 jajce, nekaj soli, muškata, nekoliko nastrgane limonine lupine in toliko drobtin, da boš iz te zmesi lahko oblikovala cmoke. V vreli bouillon juhi kuhaj te cmoke nepokrite 10 minut.

## Juha iz suhega graha

Grah zvečer namoči. Pred kuhno vodo odlij, ga zalj s svežo ter kuhaj, dokler se ne zmehča. Nato ga ocedi in pretlači. V kozici razbeli 2 žlici masti, na njej zarumeni 2 žlici moke, drobno zrezane čebule in peteršilja. Ko je porumenelo zalivaj počasi z grahovko, prideni pretlačeni grah, osoli in popoprjaj. Juhi lahko dodaš istočasno z graham tudi drobno narezano šunko ali nekaj zrezane suhe klobase. Zaradi boljšega okusa ji dodaj ob koncu malo sladke smetane.

— Ameriški tovorni avtomobili so prepeljali leta 1950 — 8.3 milijarde ton tovora, to je trikrat več kot vse železnice, cevovodi, rečne ladje in letala skupaj.



Dr. Val. Meršol:

## Zvišan krvni pritisk (Nadaljevanje)

Pri zvišanem krvnem pritisku mora bolnik posebno paziti na pravilno prehrano ali dieto. Prehrana naj bo mešana, to se pravi, naj vsebuje vse glavne snovi, iz katerih je hrana sestavljena: beljakovine, ogljikove sestavine in toščje, poleg vitaminov, vode in drugih sestavin.

Zelo je važno, da uživa čim manj kuhinjske soli, ki zadržuje v telesu vodo in zvišuje pritisk. Zato naj bo vsaj del hrane neslan, druga hrana pa le malo soljena.

Pred leti je veljalo načelo, naj ljudje s povišanim pritiskom ne uživajo hrane, ki vsebuje beljakovine, torej naj ne jedo predvsem mesa in jajc. Izkazalo se je, da to ni vedno potrebno, včasih je pa celo škodljivo. Ako je zvišan krvni pritisk povzročeno ali spremljan z vnetjem ledvic, potem je seveda potrebno, da se meso ne uživa, vsaj dokler traja akutno stanje. Ako pa se ljudje z zvišanim pritiskom vse vprek izogibljejo beljakovinski hrani skozi več mesecev ali celo let, tedaj nastopi pri njih v telesu pomanjkanje beljakovin in vsled tega se pojavijo oteklina na raznih delih telesa, posebno na nogah, poleg tega nastopi splošna oslabelost in naduha.

Na prvi pogled se zdi, da ima bolnik z oteklinami gotovo srčno napako ali pa vnetje ledvic, zato je moral marsikdo ležati cele mesece v postelji in uživati zdravila za srce, kar pa ni bilo potrebno. Pri natančnem pregledu je navadno zdravnik ugotovil, da ne gre za bolezen srca ali ledvic, ampak da so oteklina nastopile radi pomanjkanja beljakovin ali proteinov, podobno kot pri lakotni. Bolnikovo stanje se hitro popravi, če mu damo veliko količino beljakovin (100-125 gramov na dan) in nekaj železa, da se ozdravi tudi slabokrvnost.

Iz gornjega sledi, da mora tudi bolnik, ki ima zvišan krvni pritisk, uživati beljakovine, da lahko torej uživa meso, predvsem telečje in perutnino, v mali, zmerni količini.

(Dalje prihodnjič.)

## Pridite vsi na BAZAR

fare Marije Vnebovzete v Collinwoodu

ki se vrši v Slovenskem domu na Holmes Ave.

v soboto zvečer, v nedeljo pop, in zvečer



## S CUNARDom v JUGOSLAVIJO

Z največjimi ladjami na svetu!

Vizivajte 5-dnevne počitnice na oceanu na prekooceanskih orjkih Queen Elizabeth ali pa Queen Mary na poti v Jugoslavijo . . . obiščite Pariz . . . in še vedno boste dospeli v Jugoslavijo v manj kot 7 dnevih prav tako hitro in celo hitreje kot direktno s katerimi koli drugimi ladjami Cela vozna po morju in na zemlji! V tej "ekonomični sezoni" je presenetljivo nizka (na pr. od \$211.70 do Ljubljane). V to je vključeno potovanje po zemlji s kontinentalnimi luksuznimi brzovlakci, kar je dostojen zaključek vsakega breskrbnega potovanja in samo po sebi predstavlja počitnice. Cunardova slovit mednarodna kuhinja vključuje Vašo priljubljeno slovensko hrano.

Mauretania in Caronia vam nudita isti standard luksusa za 7-dnevno potovanje.

Ekonomične cene francoski pristaniščni davki)

OD NEW YORKA DO CHERBOURGA

Queen Elizabeth } Turistični razred  
Queen Mary } razred

Vlak od Cherbourga do Pariza drugi razred \$6.75

	Prvi razred	Drugi razred
Iz Pariza do Ljubljane (24 ur)	\$36.74	\$29.95
Zagreb (29 ur)	\$43.33	\$30.68
Beograda (35 ur)	\$61.04	\$44.18

Obiščite Vaš lokalni poštinski urad

# CUNARD LINE

Dr. Josip Gruđen

## Zgodovina slovenskega naroda

Izpričani so pa tudi v Gorici slovenski prebivalci: Brjec, Brejec, Bunjec, Mrlišek itd. V Ljubljani je prvi izpričan obrtnik Dankwart Zellenberger (1. 1360.). Imel je na Poljanah ob Ljubljani mlin na dve kolesi.

Mestno obrništvo se je začelo posebno razvijati, odkar se je pričelo združevati v zadrage ali cehe. Rokodelski cehi (Suenfte) so nastali iz cerkvenih bratovščin in so imeli izprva le verske namene: povzdigo božje službe, praznovanje svojega patrona, napravo lastne kapele, oltarja ali zastave. Take bratovščine so imeli po malih mestih in trgih vsi obrtniki skupaj, ko so se pa rokodelci vedno bolj množili, so se pričele tudi bratovščine ločiti po posameznih rokodelstvih. Toda iz teh cerkvenih družb so kmalu nastale strokovne organizacije z različnimi obrtnimi, trgovskimi in drugimi političnimi pravicami, ki so popolnoma obvladale vse panoge rokodelstva, tako da nihče ni smel izvrševati obrti, kdor ni bil član kake rokodelske zadruge. Ta prehod iz cerkvenih bratovščin v zadrage s obrtnimi pravicami, nam posebno jasno kaže neka listina iz l. 1399. Ljubljanski krojači so imeli takrat pri mestni cerkvi sv. Nikolaja bratovščino sv. Rešnjega telesa in oskrbovali svoj oltar z vsem potrebnim. Vojvoda Viljem pa je dal 16. novembra 1399 tej bratovščini važno pravico, da smejo v Ljubljani izključno le njeni člani izvrševati krojaško obrt. V tistem času so se združili tudi krznarji v bratovščino. Rokodelske pravice sta ji dala brata Albreht III. in Leopold III. Tujim krznarjem je bilo v Ljubljani nakupovanje kožuhovine in izvrševanje krznarskih del prepovedano. Tujec ni smel v Ljubljani kupiti nobene kožuhovine, razun s posredovanjem priseženega krznarskega mešetarja. Izjemo je delala le polhovina, ki se je prosto prodajala in kupovala, pa tudi te je bilo treba kupiti najmanj sto kož.

Najbolj se je dvignilo cehovstvo v 15. stoletju, ki je bilo tudi za razvoj naših mest velikega pomena. V Ljubljani se razun bratovščine krznarjev in krojačev omenja še zadruga čevljarjev in mesarska bratovščina. V Novem mestu so l. 1472. v nekem kupnem pismu le splošno omenjeni cehovci (Zechleste). V Kamniku je bila bratovščina sv. Duha stanovska bratovščina čevljarjev. Kranj, Lož in Viš-

nja gora so dobili zadržno organizacijo menda še le v začetku 16. stoletja. V Gorici je dal grof Ivan l. 1455. obrtne pravice in privilegije bratovščinam krojačev, čevljarjev in krznarjev. H kratki je odredil, da se smejo prodajalne lope napravljati le v mestu in morajo kmetje iz okolice tje prihajati kupovat, kar potrebujejo. Kdor ni bil član zadruge, ni smel po vsej goriški deželi izvrševati rokodelstva. Zelo razvito je bilo zadržno življenje v Škofji Loki. Stanovske družbe, ki so se tu osnovala, so imele značaj pravih rokodelskih zadrug. Brižinski škofi so jim (l. 1457. oz. 1475) potrdili obrtni red. Omenjajo se zadruga krojačev, čevljarjev, krznarjev, kovačev, žebjarjev, lončarjev. Naj tu navedem nekatere podrobnosti:

Kdor je hotel postati krznarski mojster, je moral biti zakonskega rodu in se izkazati s kakimi mojsterskim delom. Kovači so bili v mestu najbolj množični, ker tu se je obdelalo največ gorenjskega železa. Kovaški "hlapeci" so vedno imeli dovolj dela, mnogokrat so se mojstri kar trgali zanje in si jih drug drugemu ogovarjali. Mojstra si je smel izbrati vsak, katerega si je hotel in si prebrati drugega, vendar pa je moral preje službo odpovedati in stopiti iz nje le po dogovorjenem času.

Tudi mojstri niso smeli sprejeti pomagata preje, kakor da je doslužil dogovorjeni čas. Ako se je kdo proti temu pognal, je bil od zadruge kaznovan, in sicer kovač z dvojno globo. Pravila so tudi določala, da mojstri ne smejo plačevati pomočnikov po številu izdelanega blaga, ampak na dan. Da se ne prigradi kaka nesreča od ognja, so se morale kovaške peči dvakrat na leto pregledati.

Lončarji so poleg drugih pravil sprejeli v svoj obrtni red tudi določilo, da ne sme noben mojster sprejeti kakega dela, ki je bilo že pri drugem mojstru naročeno. Za lončarske pomočnike ("hlapece") je bila tedenska plača natanko določena. Vajenci so se morali učiti tri polna leta. Ako je kdo pobegnil, ga ni smel sprejeti noben drug mojster. Vsi cehi so imeli svoje patrone (kovači sv. Alojja), cehovske praznike in so bili dolžni udeleževati se procesije sv. Rešnjega telesa.

(Dalje prihodnjič)

—Havajsko otočje sestavlja 21 otokov.

## NEWBURŠKE NOVICE

(Nadaljevanje z 2. strani)

Kaj je to za moj Nash!"

Kar zjasnili so se nama obrazi. "Ti Eddie," sem dejal, tvoj predlog ni napačen. Toda, kdo bo pa tukaj opravil v nedeljo mesto tebe?"

"O, to je že vse preskrbljeno. Father William Furlan bo prišel iz St. Clouda. Če bi pa bil kak klic k bolniku, sem pa že govoril z sosednim župnikom."

Father Edwin je moral že naprej narediti načrt. Da ga bova midva odobrila, to je vedel, ker to pomeni najmanj \$30 prihranjenih.

Drugo jutro, 23. septembra, smo zgodaj maševali. Ministranti so bili na mestu, ker sem jim že prej tisti dan obljubil, da ne bo zastoj.

Točno ob osmih smo rekli sv. Štefanu: "Adijo, pa zdrav ostani, podajta nam zadnji rok." Father Edwin vozi previdno, ne pa ravno počasi. Jaz sem kar večkrat naše angele varuhe opominjal, naj dobro pazijo.

Ker sem opazil, da kolesa niso prav vsak hip v stiku z zemljo. Pa nisem hotel reči kaj, to se pravi, ne prevečkrat, da ne bi mislil voznik, da mu ne zaupam. Poleg tega pa smo imeli načrt, da pridemo prvi dan do franciskanov v Lemontu, to je nekako 500 milj.

Med potjo smo včasih kramljali, včasih dremali — to se reče, midva s Prevzvišenim sva dremala, — včasih pa smo molili rožni venec in tako je pot pod našimi kolesi prav hitro tekla nazaj in mesta: Minneapolis. St. Paul, Eau Claire, Madison, Chicago, so kar bežala mimo nas.

Popoldanske sence so nas začele gledati po strani, ko smo prihajali v Chicago. Nastala je tema in mi smo se zgubili. Tam pri kraju Chicago nam je ušla številka poti. Končno smo je zopet našli in prišli smo v Lemont v trdi noči in prav gotovo bi nas ne bili pustili notri, da nismo

Da podpre zahtevo po čim prejšnjem procesu proti dr. Šolarju omenjenega pisca M. V., je pohlitel neki V. Ilgovec ter je prav tako v Slov. Poročevalcu naštel vse šolarjeve "grehe" napram sedanjih oblasti. Pravi, da je "ljudska oblast" že od vseh začetkov vedela za vse šolarjevo delovanje med vojnjo, pa je navzlic temu bil nastavljen na Akademiji znanosti, kjer je "imel v sedmih letih vso možnost popraviti svoje negativno stališče do ljudske oblasti". Tega pa profesor Šolar, — nadaljuje pisec — po osvoboditvi nikakor ni storil. Nasprotno, noben ukrep ljudske oblasti ni šel mimo njega, da ga ne bi podvrnil svoji negativni kritiki. Svoj duh nestropnosti, ki ga s fanatično vneemo gojijo verski iredentisti v poslopih okoli sv. Miklavža, je z mračnjakim ideologom svojstveno vztrajnostjo prenašal na svojo okolico in skušal rušiti pridobitve borbenih naporov naših narodov po osvoboditvi enako, kot je za časa narodnoosvobodilne borbe vse svoje sile nappaljal proti njihovi uresničitvi. Sedem let po osvoboditvi ni po-

telefonirali daleč naprej, da prihajamo. Utrujeni smo se vlegli spat.

## IZ SLOVENIJE

### Priprava za proces proti dr. Šolarju

Poročali smo o II. izdaji Saletovega "Belogardizma" in o podatkih proti dr. Šolarju in napadih v kom. tisku proti njemu. Omenili smo tudi, da komunisti po točnem načrtu od časa in po potrebi odstranjujejo vsakogar, ki jim stoodstotno ne služi. Sedaj je prišel tako na vrsto tudi dr. Šolar. To nam potrjuje vprašanje, ki ga je v "Slov. Poročevalcu" objavil neki M. V. pod naslovom: "Kaj bo z izdajalcem šolarjem?" V njem omenjeni M. V. ugotavlja, da so od 7. sept. ko je bil objavljen članek "Izdajalec Jakob Šolar končno razkrit" potekali že trije tedni in so vsi ves čas pričakovali, da bo navedeni list objavil tudi "zaključek ki bi moral temu članku slediti." Ker se to ni zgodilo, M. V. udari takoj na tisto struno, ki je dosedaj doma še vedno spremljala sleherni komunistični proces in pravi: "Ne vemo, če je Slovenska akademija znanosti in umetnosti že pognala na cesto izdajalca šolarja, niti ni še nobenega obvestila, kdaj se bo moral zagovarjati za svoje zločine pred sodiščem." Zato takoj opozarja komun. oblast, da tako "zavlačevanje potrebnih ukrepov kot so nujno potrebni za izdajalca šolarja, vliva pogum na našim klerofašistom, belogardistom in različnim drugim izdajalcem", da so spet "začeli dvigati glave."

Da podpre zahtevo po čim prejšnjem procesu proti dr. Šolarju omenjenega pisca M. V., je pohlitel neki V. Ilgovec ter je prav tako v Slov. Poročevalcu naštel vse šolarjeve "grehe" napram sedanjih oblasti. Pravi, da je "ljudska oblast" že od vseh začetkov vedela za vse šolarjevo delovanje med vojnjo, pa je navzlic temu bil nastavljen na Akademiji znanosti, kjer je "imel v sedmih letih vso možnost popraviti svoje negativno stališče do ljudske oblasti". Tega pa profesor Šolar, — nadaljuje pisec — po osvoboditvi nikakor ni storil. Nasprotno, noben ukrep ljudske oblasti ni šel mimo njega, da ga ne bi podvrnil svoji negativni kritiki. Svoj duh nestropnosti, ki ga s fanatično vneemo gojijo verski iredentisti v poslopih okoli sv. Miklavža, je z mračnjakim ideologom svojstveno vztrajnostjo prenašal na svojo okolico in skušal rušiti pridobitve borbenih naporov naših narodov po osvoboditvi enako, kot je za časa narodnoosvobodilne borbe vse svoje sile nappaljal proti njihovi uresničitvi. Sedem let po osvoboditvi ni po-

znal drugega kot negativno kritiko in za vse napore in uspehe našega delovnega ljudstva je imel samo zaničevalen nasmeh."

### Letošnji pridelek sladkorja na Kubi

Sladkorni trs je na Kubi letos izredno dobro obroditel. Zato bo letos Kuba pridelala 7,500 tisoč ton sladkorja. Na mednarodni konferenci za sladkor v Londonu bodo predstavniki Kube ponudili tujim deželam, naj bi se preskrbele s kubanskim sladkorjem. Na svetovnem trgu računajo s pocenitvijo sladkorja.

## MALI OGLASI

### Kramer's dvorana

5301 St. Clair Avenue  
Telefon EXpress 1-7020

Dvorana za vse prilike, svatbe, krstije, veselice in seje ter druge sestanke

Vprašajte

JOHN KRAMER, lastnik

### INSURANCE

Fire — Windstorm  
Automobile

Za zanesljivo postrežbo se priporoča

### Daniel Stakich

Agentura  
15813 Waterloo Rd.  
KE 1-1934

(Fri.-x)

### ANTON HIBLER

iz starega kraja izučen  
URAR  
se priporoča za v to stroko  
spadajoča dela  
6530 St. Clair Avenue  
Tel.: EX 1-8316

### Naprodaj

Hiša za 2 družini, 5 sob in kopalnica zdolej, 3 in kopalnica zgorej, blizu cerkve Marije Vnebovzete, lot 40x150. — Dober kup za ceno \$9800.

Gostilna. — St. Clair v Nottinghamu okoli, vsa oprema in licenca za pivo in vino, samo \$4100.

Kovač Realty  
960 E. 185 St.

(230)

### Moški in ženske

ti morajo nositi opore (trusses) bodo dobro postreženi pri nas. Lekarna je odprta ob nedeljah do 6. zvečer.

### Mandel Drug

15702 Waterloo Rd.  
Cleveland 10, Ohio  
KE 1-0034

### Čistimo v vaše zavodoljstvo

Tudi barvamo - likamo  
in popravljamo

### ACME DRY CLEANING & DYEING CO.

672 E. 152 St. GL 1-5374

## Nova pošiljalev vina dospela iz Slovenije

Vsa domača slovenska vina nam pošilja podjetje "Slovenija VINO" iz Ljubljane, kjer so vina v preizkušeni in sodobni vinski kleti natočena v steklenice, katere zaprejo s trepežnimi zamaški ter iste zapečatijo. Tako za pošiljatev pripravljena vina — pošiljajo v Ameriko v zabojih.

Bela ljutomerska vina so okrepčilna in slastna, rdeča isterska vina so zravilna, posebno kraški teran, ki vsebuje mnogo zdravilnih snovi, zlasti železa in nekatere vrste kisline, ki pospešijo prebavo in obnavljajo krvni obtok. Zaradi tega ga zdravniki predpisujejo za zdravlilo mnogih boleznih in proti notranjim motnjam.

Sedaj smo dobili novo pošiljko belega ljutomerskega vina ŠIPON in rdečega isterskega TERAN-a.

## DRENİK Beverage Distributing, Inc.

23776 LAKELAND BLVD.  
EUCIID, OHIO

JOHN DRENİK  
predsednik

Hiša naprodaj

Za 2 družini, 5 in 5, furneza na plin, zimska okna. Zmerna cena. Na 5332 Homer Ave., EN 1-1296. — (229)

### Iščejo stanovanje

Dva odrasla iščeta 4 ali 5 sob v St. Clairski okolici. Najemnika ne več kot \$40. Kličite po 4:30 uri HE 2-0927. (231)

### PAPIRAMO IN BARVAMO SOBE

Prvovrstno delo, zmerna cena. Pokličite, da vam damo prost proračun. Imamo parni kotel za odstranjenje papirja.

### GEO. PANCHUR in SINOVI

16603 Waterloo Road  
KE 1-2146  
BARVE IN STENSKI PAPIR V  
NAJNOVEJŠIH VZORCIH

### ZA HITRO POSTREŽBO POKLIČITE UT 1-0926

plumberska zaloga - orodje - ključne železnina - električna zaloga - barve  
ST. CLAIR HARDWARE  
7114 St. Clair Ave., UT 1-0926  
Laddie Pujzdar - Joe Vertocnik, lastnika

Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek

Se priporočamo

### Three Corners Cafe

1144 EAST 71st ST.  
Frank Baraga, lastnik

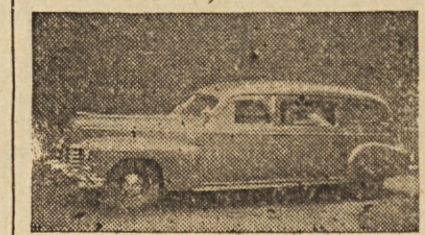
### ZA DOBRO PLUMBINGO IN GRETJE POKLIČITE

### A. J. Budnick & Co.

6631 St. Clair Ave.  
PLUMBING and HEATING  
Business Phone: UT 1-4492  
Residence: PO 1-0641

### SLOVENSKA BRIVNICA (BARBERSHOP)

761 East 185th St.  
GEO. KOVAČIČ in JOHN PETRIČ  
lastnika — se priporočata



ZAKRAJSEK FUNERAL HOME CO  
6016 St. Clair Ave.  
Tel. ENdicott 1-3113

## Ženske dobijo delo

### OPERATORICE ZA ŠIVALNE STROJE

Samo izkušene plača od kosa  
Lovinger Sportwear Co.  
1220 W. 6th St., 5. nadst.  
(231)

## Moški dobijo delo

### "OLIVER"

potrebuje

MACHINE

DEPAIRMEN

Dobra plača od ure. Avtomatičen povisek do najvišje meze, prispevajoča skupna zavarovalnina in druge koristi.

### THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

(230)

### DIE MAKERS

on medium and large dies  
TOOL ROOM ENGINE  
LATHE OPERATORS  
MACHINE REPAIRMEN  
DIE REPAIRMEN

Bi tudi radi govorili z

MAŠINISTI

Visoka plača od ure. Cas in pol za nadurno in dvojna mezda ob nedeljah, obri delovski pogoji in dodatek za življenske stroške. Ta dela se dobijo pri obeh tovarnah na E. 93 in Woodland in na 1115 E. 152 St. Oglasite se v Employment Office tovarne št. 1.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 St.

(234)

### Die Sinkers

ALL-AROUND ENGINE

LATHE HANDS

PLANER HANDS

2. in 3. šift

Visoka plača od ure, plačani prazniki; skupna zavarovalnina in bolniške koristi.

### MIDWEST FORGE CO.

17301 St. Clair

(234)

## Delavci za tovarno

Menjajoči šift, 5 dni v tednu, plača od ure, uniforma pre-skrbljena. Brezplačna skupna zavarovalnina.

### FERRO CORP.

4150 E. 56 St.

(južno od Harvard)

(235)

### Poslovodja in oskrbnik

Delo dobita poslovodja in oskrbnik. Pišite na naslov:

### Slov. delavska dvorana

10814 Prince Ave.

ali pa kličite tajnika

### Ray Sternot

DI 1-5464

nov. 21, 24, 26, 28)

## MALI OGLASI

Štiri sobe iščeta

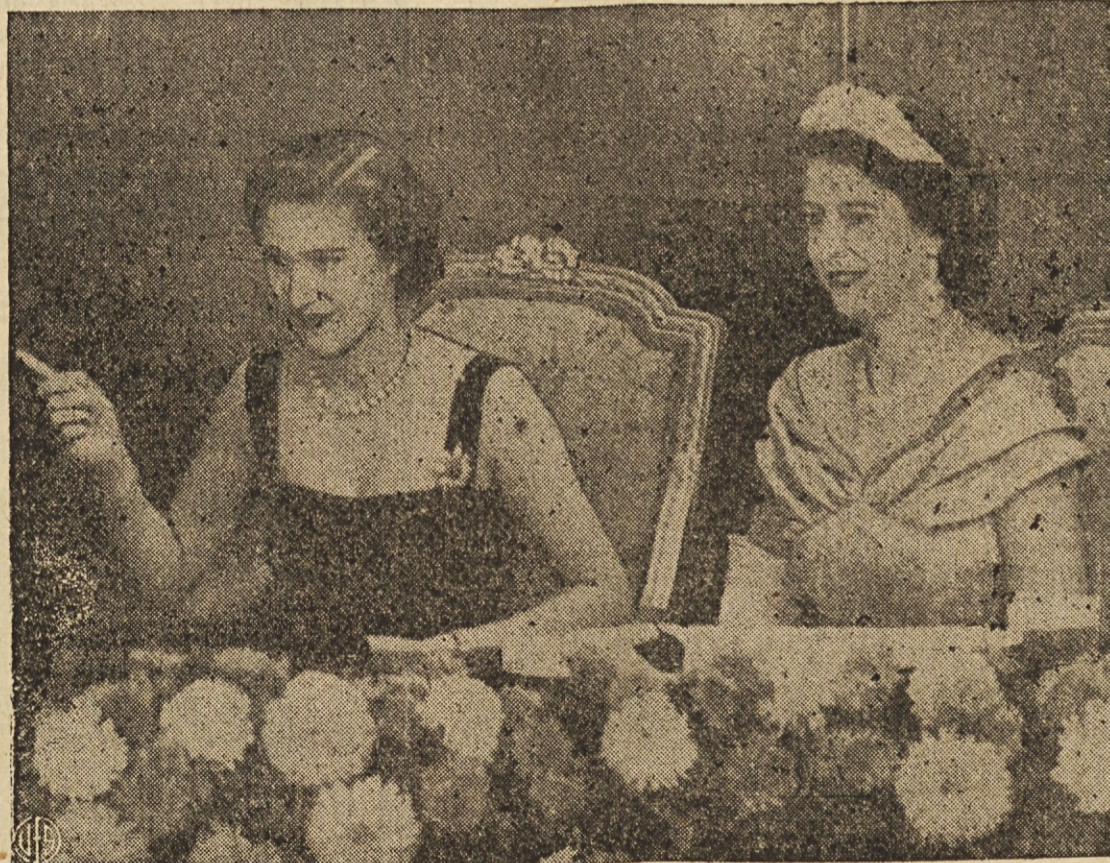
Dve mladi Slovenki iščeta 4 neopremljene sobe s kopalnico na vzhodni strani mesta. — Kličite po 4. uri pop. UT 1-1576. — (235)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša 7 sob z 4 spalnicami in zaprta spalnica veranda. Garaža za 3. Na 532 E. 109 St. (229)

Iščejo stanovanje

Mlad slovenski par išče 3 do 4 sob. Kličite po 5:30 uri IV-1-5354. (230)



KRALJEVI GLEDALCI — Princesa Margaret (na levi) drži cigareto v dolgem ustniku, ko sedi s svojo sestro angleško kraljico Elizabeto II. v kraljevi loži londonskega Paladium ob priložnosti neke predstave. Margaret se je nedavno udeležila neke javne predreditve v globoko izrezani večerni obleki, kar Angležem ni posebno ugajalo. To pa na princeso ni imelo velikega vpliva, kot kaže tale slika.

J. S.:

## Karel Mauser

"ROTIJA" je prvo Mauserjevo delo, ki je izšlo v knjigi. Najprej je izhajala kot podlistek v celovškem tedniku "Koroška Kronika." Tukaj je išlo prvo poglavje v številki 33., leto II., Celovec 9. avgusta 1946. Ko je izšla vsa v podlistkih, je izšla v knjigi z 258 strani. Preden pa spregovorim nekaj besedi o "Rotiji," naj navedem par podatkov o "Koroški Kroniki" odnosno o Britanski obveščevalni službi v Avstriji v tistem času.

"Koroško Kroniko" je izdajala britanska zasedbena oblast v Avstriji "PWB 8. armada." Prva številka je izšla v Celovcu 20. julija 1945. Izhajala je vsak petek, sprva na 4, pozneje na 8 straneh. Uredništvo je bilo v Celovcu, Bismarckring 13.

V uvodni objavi v št. 1. "Našim bralcem" stoji, da "želijo z objavo tega tednika izdajateljji v skromni meri prispevati k obnovi miroljubnih in znosnih razmer v Evropi, tej od druge svetovne vojne tako trpinčeni zemljini." Takoj nato pa stoji ondi, da "so morali koroški Slovenci, ki se nanje obrača pričujoč list, mnogo pretrpeti pod nacističnim jarmom, in vneto so se udeleževali boja, ki je bil končno po skupnih naporih evropskih narodov zmagovito zoper Hitlerja dobejevan." Zdi se, da so Britanci vse prehitro pozabili, kar so tukaj zapisali! Glede svojega programa, kakor moremo razvideti iz naslednjega, pa je bil list zelo skromen. Takole so si sami zapisali! "Poleg gmotnih dobrin, ki jih je vojna vihra upropastila, velja danes obnoviti tudi duhovne vrednote, in sicer tako, da bo vsem ljudem znova omogočeno, brez vnanje prisilnosti misliti, govoriti in brati. Ta misel svobode vodi izdajateljji, ki šteje k osnovnim "štirim svoboščinam," kakor jih je preminuli predsednik Roosevelt svojčas v Atlantik — Charti formuliral, izdajateljji bi radi nudili slovenski govorečim Korošcem priliko, da v domačem jeziku berejo novice iz vseh krajev sveta in pa tudi vesti o lastnem kulturnem in gospodarskem življenju — v kolikor bodo to dopuščala za sedaj še skromna sredstva, ki jih imajo izdajateljji na razpolago." Kako malo; pa da bi bilo vsaj to v polni meri izpolnjeno!

Nimam pri roki, da bi ugotovil, kdaj je "Koroška Kronika" prenehala izhajati. Mislim, da je bilo to maja 1949, ko je prevzel njeno dediščino "Naš tednik" kulturno in politično glasilo Narodnega sveta koroških Slovencev, ki je nekaj mesecev pred tem začelo izhajati in katerega se je oprjel s pravo ljubeznij slovenski koroški človek.

"Koroško Kroniko" je urejal malone ves ta čas učitelj begunec Jožef Čuješ, ki se je pozneje preselil v Avstralijo. Njegov britanski šef je bil sprva major Sharp, ki se je sčasoma dobro naučil slovenskega jezika in kazal osebno za Britanca gotovo veliko mero razumevanja za slovenske koroške kulturne zadeve. Ni pa za to našel veliko razumevanja z druge strani. Da se je to zgodilo, bi bil verjetno kulturni, gospodarski in politični položaj slovenstva na Koroškem pod britansko zasedbo in tudi sicer danes gotovo nekaj ugodnejši, kakor pa je. Vprašanje je tudi, koliko so njegovi slovenski svetovalci, posebno še oni, ki so bili zbrani okrog imenovanega tednika, takoj v začetku prikazali njemu in po njem britanski oblasti kot taki temeljno stran slovenskega narodnega položaja na Koroškem in iz tega izvirajoča dejstva. Tako na pr. Celovec odn. Slovenska Koroška ni dobila v tiseem času, kar je na pr. dobil Trst, to je slovensko srednje in drugo šolstvo in še marsikatero drugo kulturno ustanovo, za katero se danes rojaki na Koroškem bore malone brez upa

zmaže. Toda dovolj o tem. Ni dvoma, da je treba resno misliti na to, da dobimo čimprej stvarno razpravo o Britanski obveščevalni službi na Koroškem s posebnim pogledom na Slovence. Dotlej pa moramo vsaj zbirati za njo potrebno gradivo.

"Rotija" je izšla v založbi Britanske obveščevalne službe, ki je prevzela po nekaj mesecih funkcije nekdanje PWB 8. armade. Naslovno podoba na platnicah je narisal akademski slikar Božidar Kramolc, takrat špitalski taboriščnik, danes pa že kar dobro znana slovenska slikarska osebnost v Canadi, učenec našega clevelandskega kiparja mojstra Franceta Goršeta. Podoba predstavlja kosca, ki brusi koso, pred njim pa stoji žena z otrokom. Je prav posrečena.

V "Rotiji" so prikazani naši gorenski preprosti kmečki ljudje, ki jih ne motijo veliki problemi. Kraji in ljudje so tu pravzaprav isti, kakor jih sreča-

### POŠLJITE BOŽIČNI DENAR SEDAJ

Izognite se navala zadnjih minut. Vaši sorodniki in prijatelji v Jugoslaviji bodo prejeli vaša denarna darila točno če jim pošljete danes.

Ta postrežba je na razpolago v vseh naših 59 uradih.



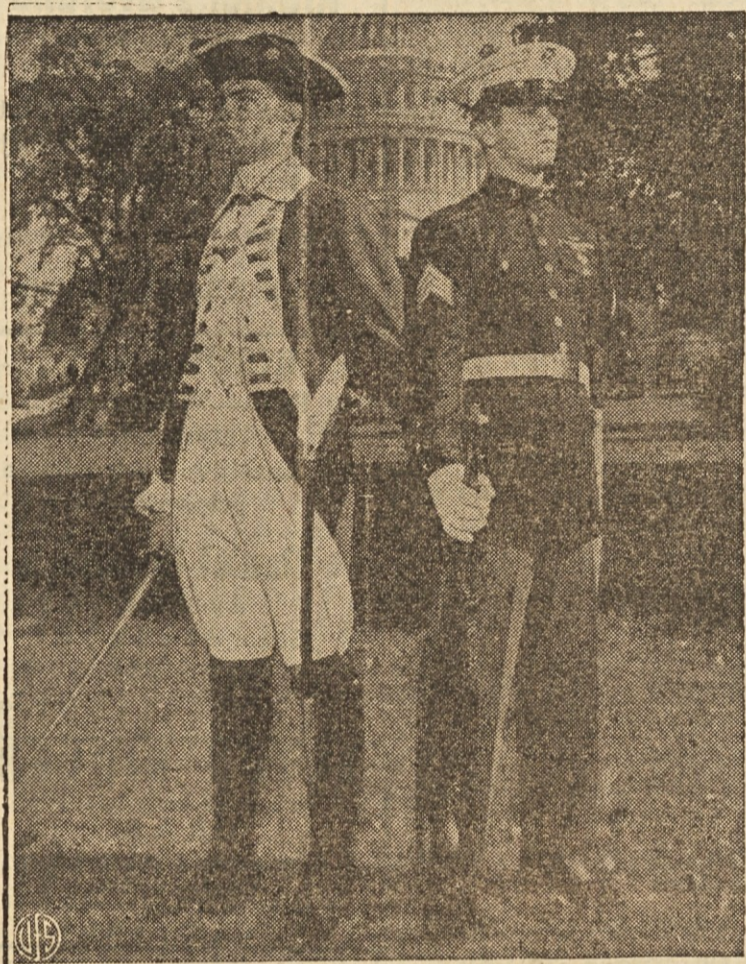
mo v ravnokar izišlem "Jamniku." Tam Prtovč in Ratitovec, tukaj Jelovica s Kropo in podnartom in drugo okolico. Eno stvar pa mi je Karel zaupal, namreč, da krajev v "Rotiji" sam ni doživel, da jih pozna in da jih je opisal samo po ženinem pripovedovanju. Njegova žena Mimica je namreč iz tistega kota doma. Tudi zgodba, ki jo v njej beremo, je njena, to je: ona mu jo je pripovedovala, sicer pa da je dejanska, resnična, le nekaj pesniškega okraja je Mauserjeva.

Prijatelj dr. Tine Debeljak se je v Koledarju Svobodne Slovenije za l. 1949. spodtaknil v Mauserjevo "večerništvu." V tej zve-

zi bi njemu in tudi drugim rad povedal da je imel Karel, ko je pisal "Rotijo" pred očmi slovenske koroške ljudi takšne, kakršni so, odnosno so bili takrat. Ti bi namreč na splošno prav gotovo kaj težjega težko sprejeli in tudi razumeli. Naj povem, da so bili na pr. "Ljudje pod bičem," v katerih se je Karel ognil "večerništvu," za večino koroških bralcev pretežki, čeprav spadajo gotovo med najboljše med dosedanjimi njegovimi stvaritvami.

(Prihodnjč dalje).

— Država Chile je izvozila svoja prva umetna gnojila v Združene države Amerike že l. 1830.



MARINI OBHAJAJO 177. ROJSTNI DAN — Dva marina, eden oblečen v uniformo iz l. 1775, drugi v to l. 1952, stojita na trati pred Kapitolom v Washingtonu v počastitev 177-letnice ustanovitve tega rodu naše obrambne sile.

### Križaj jo!

"Križaj jo!" so kričale komunistične žene, ko so pred ljudsko sodišče privlekle s trnjem kronarno bistriško slovensko sestro Konstantino Sajaš, predstojnico bolnice v Chaotungu, Yunan.

Progressivne žene so se trudile več mesecev dobiti priče zoper znanega slovenskega zdravnika Dr. Janeža ter sestre. Dr. Janež je 1945 leta zbežal iz Titovega raja, ter iz Argentine odšel na Kitajsko. Komunistke niso dobile prič, ker tudi poganska srca niso mogla pozabiti 15-letno požrtvovalno delo sester. Dr. Janež je bil obtožen, da je hotel vzpostaviti Titov režim na Kitaj-

skem. Po štirimesečnem zaslišanju in mučenju so jih izgnali v Hong Kong. Sestre so Slovenke: Kostantina Sajaš, Mihaela Raus, Jožefina Korec, Martina Drofenik, Ksaverija Jerebič ter dr. Janež. Z njimi je bil izgnan tudi apostolski administrator v Chaotungu, monsignor Kerec. Obtožen je bil protikitajske špionaže.

### Sovjetske sužnje

Katoliški časopis Volksbote poroča iz Češkoslovaške, da 12.000 redovnic, ki so jih leta 1950. izgnali na prisilno delo iz njihovih samostanov, predstavlja še danes ogromno maso suženj, kot

je to predvideno v načrtu komunističnih preganjanj. Vse te katoliške redovnice ne prejema-jo za svoje delo nobene nagrade ali plače. Redki so primeri, da bi se katera teh redovnic, spričo uničenih telesnih sil, zadovoljila z novim režimom. Po drugi strani pa so vse katoliške samostane na Češkoslovaškem pričeli uporabljati v posvetne namene ali kakor pravijo komunistični voditelji v Pragi "so bili stavljeni v službo obrambe države in stran-ke."

— Povprečni ameriški državljan poje na leto 148 funtov mesa.

1882

1952



## Naznanilo in Zahvala

Zalostnega in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je umrl naš ljubljeni oče, stari oče in brat

# Frank Fortuna

Zatisnil je svoje oči po dolgi in mučni bolezni dne 16. oktobra 1952. Pogreb se je vršil 20. oktobra iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in Sinovi v cerkev Marije Vnebovzete na Holmes Ave. ter po opravljeni slovesni zadušnici in pogrebnih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili k večnemu počitku v naročje materi zemlji.

Blagopokojnik je bil rojen dne 26. oktobra 1882 leta v vasi Selo, fara Mirna na Dolenjskem. Bil je član društva Mir št. 142 SNPJ, društva Kras št. 8 SDZ in društva Waterloo Camp št. 281 WOW.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem za krasne vence, ki so jih položili k njegovi krsti. Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za dušo pokojnika.

Dalje naj sprejmejo zahvalo vsi, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu, kakor tudi vsi, ki so ga prišli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru, ter vsi, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti. Hvala tudi pogrebem, ki so nosili krsto.

Zahvalo izrekamo č. g. Rev. Baraga za podelitev zadnjih sv. zakramentov in č. g. Rev. Ruparju za opravljene cerkvene obrede. Enako najlepša hvala tudi pogrebnemu zavodu Joseph Zele in Sinovi za vzorno voden pogreb.

Posebno zahvalo naj sprejme brat Anton Fortuna, ki je prišel iz Forest City, Pa., in nam nudil pomoč, Mrs. Frances Kolenc, ki je prišla iz Windsor Heights, W. Va., in Mr. in Mrs. Joseph Mlekush in hčere, ki so prišli iz Thomas, W. Va.

Počivaj v miru, ljubljeni oče in stari oče, ter brat! Lahka naj Ti bo svobodna ameriška zemlja. Spominjali se Te bomo vedno vsi, ki smo Te ljubili!

Zalujoči ostali:

MRS. MARY ZAKRAJSEK in MRS. FRANCES SPENKO, hčeri

FRANK in ANTHONY, sinova zeta, snahi in vnuki

ANTHONY FORTUNA, brat v Forest City, Pa.

V stari domovini zapušča brata JANEZA in tri sestre.

FRANČIŠKO FORTUNA, ROZALIJO ZAKRAJSEK

in ANTONIJO MEŽNAR, pa v Avstriji,

ter več sorodnikov tu in tam

Cleveland, Ohio, dne 21. novembra 1952.

NAROČITE SI

DNEVNIK

AMERIŠKO DOMOVINO

NAJVEČJI

SLOVENSKI

DNEVNIK

NAROČAJTE

TISKOVINE PRI

AMERIŠKI DOMOVINI

### Roman o ljudeh, ki jih žeja po svobodi

Zgodba o globoki ljubezni dveh mladih ljudi, njenem gorečem idealizmu in samožrtvovanju za svobodo

"Ljudska pravica" in "Ljudska demokracija" razgaljeni v ostri luči satire.

Roman, ki ga čitajo povsod, kjer žive Slovenci v svobodi: v Severni in Južni Ameriki, v Avstraliji, Angliji, Franciji, Italiji, na Tržaškem, Goriškem in Koroškem, v Egiptu in celo v Siamu.

TE KNJIGE NE BI SMELO MANJKATI V NOBENI SLOVENSKI NEKOMUNISTIČNI HIŠI!

Trdo vezan, 274 strani, z lepo naslovno sliko. Cena \$3.00. Denar pošljite z naročilom.

Naroča se pri:

AMERIŠKA DOMOVINA ali TRIGLAV PUBLISHING  
6117 St. Clair Ave. 1107 E. 74 St.  
Cleveland 3, O. Cleveland 3, O.



HENRIK SIENKIEWICZ:

# Z ognjem in mečem

V tem hipu se je notranjost šatoru stresnila od presunljivega človeškega krika — obenem pa je viteštvo zakričalo in se vrglo proti drugim šatorom. V temi so se razlegli jeki, žvenket orožja, tu pa tam so šinile kake temne postave, druge so padale na zemljo, včasih je počil strel — a vse skupaj ni trajalo dalje od četrtr ure. Molojci, naskočeni po večini v globokem snu, se niti branili niso — in udušeni so bili vsi, preden so utegnili zgrabiti za orožje.

"Do oblegovanih stolpov! Do oblegovanih stolpov!" se je razlegel glas staroste Krasnostavskega.

Viteštvo je planilo k stolpom. "Zažgite v snedi, ker na vrhu je mokro!" je zagrmel Skrzetuski.

Toda ukaz ni bil tako lahko izvršljiv. V stolpih zbitih iz smrekovih brun, ni bilo ne vrat ne kake odprtine. Strelci Kozaki so hodili na nje po lestvah, ali se vlekli po vrveh na vrh, ker je bilo prostora le za manjše topove. Vitezi so tekali nekaj časa naokoli ter zaman sekali s sabljami po brunih ali pa z rokami potresali ogle.

K sreči je imelo služabništvo sekire; začelo je sekati. Starosta krasnostavski je ukazal podkladati puške s smodnikom, nalašč za to pripravljene. Zapalili so posode s smolo, ravnatoko plamenice — in plamen je začel lizati mokra, le nasekana bruna.

Preden pa so se bruna vnela, preden je smodnik izbuhtil, se je pripognil gospod Longinus in

dvignil ogromno skalo, katero so bili izkopali Kozaki iz zemlje.

Štirje najmočnejši korenjaki bi je ne bili premaknili z mesta, a on jo je zavihtel s svojimi močnimi rokami in le pri svitu plamenice je bilo videti, da mu je stopila kri na obraz. Vitezi so od osuplosti onemeli.

"To je Herkul. Naj ga krogel bijejo!" so vpili in dvigali roke. Vtem se je gospod Longinus približal še ne podžgani bulevardi, se nagnil nazaj in zagnal kamen v sredo stene.

Navzoči so kar glave povsili, tako je kamen treščil. Od udara so sklepi počili, razlegel se je tresk, stolp se je razvalil kakor zlomljena vrata in se s truščem sestul.

In kup brun so polili s smolo in ga zažgali v enem hipu. Črez nekoliko časa je kakih deset ogromnih plamenov razsvetlilo vso ravnino. Dež je še vedno padal, a ogenj ga je premogel — in "gorele so te bulevarde v začudenje obeh vojsk, da gre, dasi so tako mokre."

Iz kosaškega tabora so skočili na pomoč Stepka, Kulak in Mrozovicki, vsak na čelu nekoliko tisoč molojcev in so poizkušali gasiti — a zaman! Stebri ognja in rdečega dima so švigali čim dalje mogočneje proti nebu, odbijajoč se v jezerih in kalužah, ki jih je napravil vihar na bojišču.

Kar se je Skrzetuski naglo ozrl naokoli, pogledal v ozadje in kriknil z grmečim glasom:

"Stoj!"  
Gospoda Longina in malega viteza ni bilo med vračajočimi. Očividno jih je navdušenje zavedlo, da sta se predolgo zamudila pri zadnji bulevardi ali pa sta našla kje pritajenih molojcev, dovolj, očividno nista opazila, da so že odšli.

"Naprej!" je zapovedal Skrzetuski.  
Starosta, ki je šel na drugem koncu vrste, ni razumel, kaj se je zgodilo in je prihitel vprašat — ko sta se vtem hipu pokazala oba pogrešana viteza, kakor bi bila zrasla iz zemlje, na pol poti med beluverdami in vitezi.

Gospod Longinus je z bleščočim zervikapturjem v roki, stopal z velikimi koraki, poleg njega pa je tekal gospod Mihael. Oba pa sta imela obrnjene glave proti molojcem, ki so ju gonili kakor krdelo psov.

Pri rdečem ognju požara se je videla vsa gonja. Dejal bi, ogromna prikazen s svojim mladim beži pred grmado strelcev, gotova, da se vsak hip zažene na napadalce.

"Pogineta! Na milost božjo, hitreje!" je kričal z vreščočim glasom gospod Zagloba, "postrelite ju z lokov ali iz piščeli! Za rane Kristusove, hitreje!"

In ne meneč se za to, da se morda črez hip razvije nova bitka, je letel s sabljo v roki s Skrzetuskim in drugimi na pomoč, se izpodtikal, prevračal, dvigal, sopel, kričal, se ves tresel in hitel z zadnjimi silami svojih nog in rok.

A molojci niso streljali, ker samopali in titive na lokih so bile premočene — vendar so se gnali čim dalje bliže. Kakih deset je steklo naprej in že so jih imeli dohiteti, toda v tem hipu sta se oba viteza obrnila proti njim, kakor vepra, strahovito zakričala in dvignila sablje kvišku. Kozaki so obstali na mestu.

Gospod Longinus s svojim ogromnim mečem se jim je zdel nekaka nadprirodna prikazen.

In kakor dva temna volka, ki ju ženo lovski psi, se obrneta in pokazeta svoje bele zobe, psi pa lajajo oddaleč in se ne upajo vreči nanju, tako sta se tudi ona dva nekolikokrat obrnila in vsakokrat se so napadalci ustavili na mestu. Le enkrat se je spustil eden proti njima, očividno smelejše narave, s koso v roki, toda gospod Mihael je skočil kakor divja mačka k njemu in ga ugriznil na smrt. Ostali so čakali na druge, ki so se drevili kakor gost val.

Pa tudi vrsta vitezov je bila čim dalje bliže, gospod Zagloba je letel s sabljo nad glavo, kričoč z nečloveškim glasom.

"Bij! Mori!"  
Vtem je z okopov počil strel in granata je hihotaje naredila na nebu rdeč lok in padla v gosti val; za njo druga, tretja, deseta. Zdelo se je, da se bitka iznova začinja.

Kozakom je bil ta način streljanja do obleganja Zbaraža neznan in, ko so bili trezni, so se jih posebno bali, ker so videli v njih čare "Jareme" — zato se je val ustavil v enem hipu, potem se je razkadil na dvoje, obenem pa so se razkadile tudi granate, šireč strah, smrt in puštošenje.

"Rešite se! Rešite se!" so se razlegli prestrašeni glasovi.

In vse se je razpršilo, medtem pa sta gospod Longinus in mali vitez dospela do rešilnega oddelka huzarjev.

Zagloba je sedaj nemu, sedaj drugemu padel okoli vratu in ju poljuboval po licih in očeh. Radost ga je davila, a jo je tlačil, ker ni hotel pokazati mehkega srca — in vpil:

"Ha, malovredneža! Ne rečem, da vaju imam rad, a bal sem se za vaju!! Bog daj, da bi vaju bili posekali! Ali tako poznata službo, da ostajata zadaj? Zasluzila bi, da bi vaju konji vlačili po mešanu! Prvi povem knezu, da vama določi kazen! Pojdimo sedaj spat! Hvala Bogu tudi za to! Sreča, da so ti pasji bratje zbežali pred granatami, sicer bi jih bil naklestil ka-

kor zelje. Rajši se bijem, nego da bi mirno gledal, kako znanci poginjajo. Danes se moramo napiti! Tvala Bogu tudi za to! Že sem mislil, da bomo jutri peli requiem. Toda žal mi je, da ni bilo spopada, ker me roka strašno srbí, dasi sem jim že v skrivališčah dal fižola s čebulo!"

## IV.

In iznova je bilo treba nasuti nasipov in skrčiti tabor, da bi mu že dovršena dela kosaška ne škodovala in da bi se že zmanjšanim silam obrana olajšala. Po naskoku so torej kopali celo noč. A tudi Kozaki niso praznovali. V temni noči od torika na sredo so se tiho priplazili in okoli tabora nametali drug napis. Odtod so se ob zori vsi oglasili in začeli streljati in so streljali štiri dni in štiri noči. Delali so si drug drugemu mnogo škode, zakaj ob obeh strani

so tekmovali najboljši strelci.

Od časa do časa so se mase kosaštva in črni zagnale na naskok, a do nasipov niso prišle, le streljanje je bilo čim dalje gostejše. Sovražnik, ki je imel mogočne sile, je menjaval boreče se oddelke ter odvajal ene na počitek, druge v boj. Toda v taboru ni bilo vojakov, da bi se menjavali: eni in isti ljudje so morali streljati, se zaganjati do obrane pod grožnjo naskokov, pokopavati mrtvece, kopati vodnjake in nasipavati nasipe, da bi dajali boljše zaslobo. Spali so, ali bolje dremali na okopih, sredi ognja in krogel, letočih tako gosto, da so jih vsako jutro mirno pometli z mejdana. Štiri dni ni nihče odložil obleke, ki se je močila na dežju, sušila na solncu, žgala podnevi, hladila ponoči — štiri dni ni imel nihče nič toplega v ustih. Pili so žganje in ga mešali s smodni-

kom, da je bilo bolj močno, grizli so suhor in trgali z zobmi suho prekajeno meso, a vse sredi dima, streljanja, žvižganja krogel in groma topov.

In "nič ni bilo, če jo je kdo dobil po glavi ali po rebrih." Vojak si je obvezal s kako umazano krpo krvavo glavo in se bil dalje. Čudni so bili ti ljudje: v raztrganih oblekah in zarjavelem orožju, z okršenimi puškami v rokah, z rdečimi očmi od bdenja, a vedno oprezní, vedno dobre volje, podnevi in ponoči, ob dežju in lepem vremenu, vedno pripravljeni za boj.

Vojak se je zaljublil v svojoje vodjo, v nevarnosti, v naskoke, v rane in smrt. Nekaka junaška navdušenost je prevzela vse duše, srca so se jim ojuščila, misli so jim "otrdele." Groza je postala za njih razkošje. Različni prapori so tekmovali med

seboj v službi, v vztrajnosti gladovanja, bdenja, naporov, junaštva in ljutosti. Prišlo je do tega, da je bilo težko vojake držati na okopih, da se niso zadovoljili z obrambo, temveč so drli kakor gladni volkovi na ovčarino. V vseh polkih je vladalo neko divje veselje. Kdor bi bil spomnil podaje, bi ga raztrgali v tem hipu na kosce. "Tu hočemo umreti!" so ponavljala vsa usta.

Vsak poveljnikov ukaz se je izvrševal z bliskovito naglostjo. Nekoč se je zgodilo, da je knez pri večernem obhodu slišal, da ogenj obmejnega prapora Leščinskih slabi; prišel je pred vojake in vprašal:

"Čemu ne streljate?"  
"Smodnik nam je pošel — poslali smo v grad po novega."  
"Tam imate bližje!" je rekel knez ter pokazal na sovražnikove nasipe.



Odprto v petek, soboto in ponedeljek do 9. ure zvečer

## Za praznične obede

Dodajte posebno milino vašim prazničnim gostijam s Harmony House 2-barvnimi

### čipkastimi namiznimi prti

70x90 inč velikost **9.98**



Ta namizni prt da čar vašim prazničnim obedom. Podoben dragocenim uvoženim italijanskim vezeninam, z nazbčanimi obročki, vezeni robovi. Zgoraj kakovostni bombaž-temni acetate rayon robovi. Svetel in temen "ecru." Druge mere razpoložljive po istovrstnih prihrankih.

Enaki prtčki 17x17 inč .....69c  
Enaki 17x36 inč namizni tekači .....1.49  
Večji čipkasti tekači 17x64 inč.....1.98

DOMESTICS—CARNEGIE, LORAIN AVE.



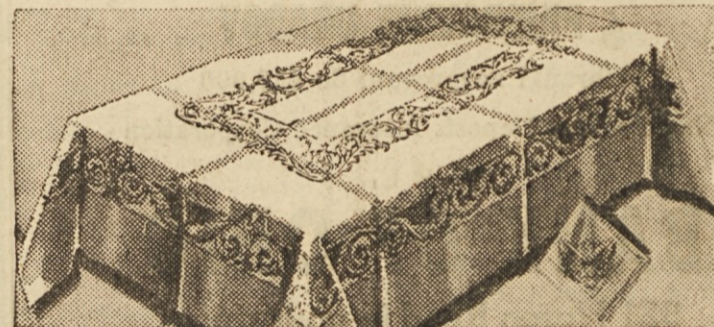
### Čipkasti namizni prti

kombinirano tkani vzorci

**4.25**

Prt, ki bo privabljal poklone! Razkošen bombažni čipkasti prt v dovršenem vzorcu. Polna 70x90 inč namizna mera. Priljubljena svetla "ecru" barva. Privlačno zaviti . . . najlepše darilo.

DOMESTICS—CARNEGIE, LORAIN AVE.



### Uvožen Damask

9-kosov Cotton-rayon prt

**3.79**

Razkošna uvožena Damask garnitura v ljubki zlati, slonovinasti ali breskvini barvi da vaši mizi praznično razpoloženje. Dovršeni rožnasti vzorci. Prekrasno zaviti. Izvrstno darilo. Mere 56x76 inč in osem 16x16 inč prtčičev.

DOMESTICS—CARNEGIE, LORAIN AVE.

Izdelano izključno za Sears . . . 25 letno garancija

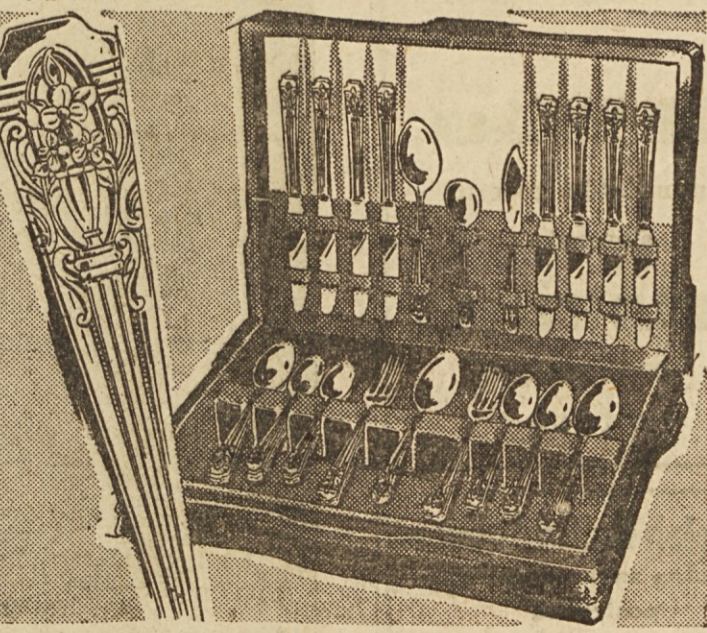
## AA+ Silverplate

- 57-kosov za 8 oseb
- Regular ali grille stili
- Skrinjica 6.00

**28.50**

Sijajno oblikovan posrebrjen pribor vam bo v veselje več let. Na izbiri so 4 vzorci: Classic Filigree, Maytime, Serenade in Danish Queen. Močnejše posrebrjeno na mestih, ki se hitro obrabijo. 75% več srebra kot pri običajni A1 posrebitvi.

SILVERWARE—CARNEGIE, LORAIN AVE.



"Zadovoljstvo zajamčeno ali vrnemo denar"

**SEARS**

• Carnegie in E. 86. St.  
• Lorain Ave. in W. 110. St.

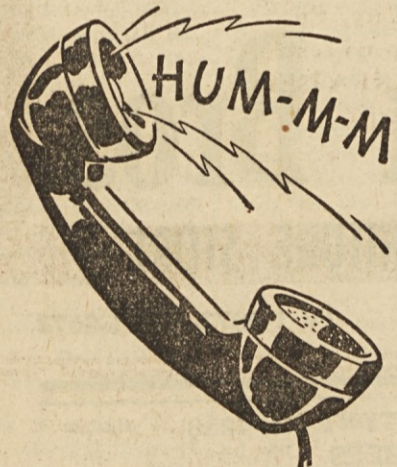
Ko dvignete slušalce blagovolite

## POČAKATI

da slišite

## DIAL GLAS

predno začete premikati dial



To je kot bi Vam oprema rekla

"številko prosim"



THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

## RDEČA ZVER, PIJANA KRVI

Sestavil Matija Škerbec

### IV. zvezek je izšel

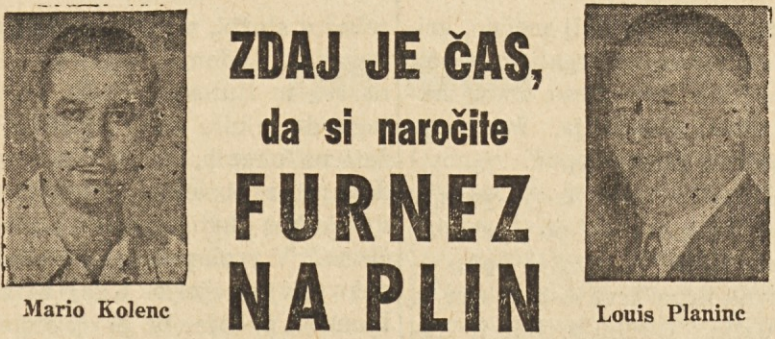
V tem zvezku se nahajajo sledeči sestavki:

1. Ing. Fanuš Emer, ob desetletnici njegovega umora.
2. Feliks Pogačnik.
3. Mihajlovič - Churchill - Tito.
4. Cerklje pri Kranju med okupacijo in revolucijo.

Vsak zaveden Slovenec bi moral imeti te brošure, ki bodo ostale zgodovinska priča o krvavem divjanju komunizma v slovenski domovini.

Knjižice se dobe: V upravi Ameriške Domovine, pri pisatelju samemu, 1165 E. 58 St., v trgovini J. Grdina na St. Clairu.

Cena brošuri je 50c, po pošti pa 60c.



**ZDAJ JE ČAS,  
da si naročite  
FURNEZ  
NA PLIN**

**za pravočasno inštalacijo!**  
Dajte, da vam pokažemo prednosti novega

**BRYANT  
PLINSKEGA FURNEZA  
ali PARNEGA KOTLA**

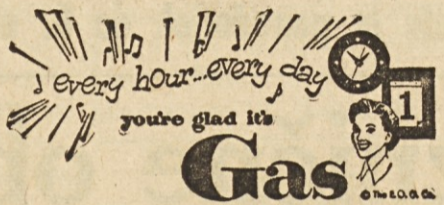
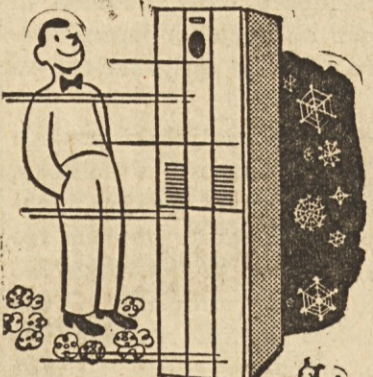
(z napravo za zimsko prezračevanje)

Ne morete dobiti boljšega "air-conditioned" furneza na plin!

Vam ni treba ničesar plačati takoj

Imate do tri leta časa za plačevanje

Lahko plačate poleg plinskega računa



LET THE PUP BE FURNACE MAN!

Ogled za inštalacijo in proračun damo brezplačno

Pokličite nas predno boste komu oddali naročilo za popravilo vašega starega furneza ali za inštalacijo novega. Prihranili si boste denar in zadovoljni boste z našo poslugom! Hann's družba je na dobrem glasu!

Izvršujemo vsa monterska dela in zamenjamo vaše stare cevi z bakrenimi.

**Pokličite MU 1-4200**

**HANN & SONS**

MU 1-4200

15533-41 EUCLID AVE. at TAYLOR

Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer



Joliet, Ill. — Kam sem nesel kosti mojega rojstva na Martinovo nedeljo upam, da čitatelem moje kolone ni treba praviti. Toliko me imajo že pogruntanega, da kot pošten Belokranjec ne bi izostal od Martinove krstije, katero tudi upam, da vsak Slovenec pozna. O sv. Martinu je krstija vina. Sloveni pa že od nekdaj dobro kapljico ljubimo. Nekoč mi je pravil neki odlični Belokranjec, da Noetovih lastnosti ni dobil noben od več, kakor rod Slovencev. Zato ljubimo trto in njen sad, i nam da dobro kapljico. Noben narod na svetu nima lepših "dravič", kakor Slovenci. Kdo ne ne spominja, kako se je prepevalo po dolenskih in štajerskih goricah. Nebo in zemlja sta nas poslušala in bila gotovo vesela dobrih slovenskih ljudi. Ej, ne nismo zastoj rodili pod trto. Smo, smo nekaj, če drugega ne vsaj vesel in dobri slovenski ljudje. Jaz rečem, nam enakih ni. Hoče kdo staviti, da ni tako, kakor trdim? Ali naj dokažem? Dobro pogledjte vašega zaprtega

**GRDINOVI JUBILEJNI  
KOLEDARJI**

Naši letni, letos jubilejni (za 50-letnico) KOLEDARJI so dospeli. Imamo jih štiri vrste.

Največji so za dvorane: prvi Washington je položil neč iz rok. Manjši, kakor ne dajemo vsako leto. Ti so JUBILEJNI ali za PEDESET letnico in so v zlati jubilejni barvi tiskani.

Manjši so za družine, ki jih majo rade radi praznikov. In, četrti, so manjši, ki imajo tudi termometer.

Koledarje dobite v naših prostorih. Prosimo pa, da bi ne jemali več kot enega za svojo družino. Ni mogoče izlati toliko koledarjev, da bi jih vse družine lahko dobile več. Le eden za eno družino, to radi odstopimo.

Prav vljudno prosimo.  
**ANTON GRDINA in  
SINOVI**

P. S. Dajati jih bomo začeli s prvimi decembrom.

**Za nov FORD**

DOBRE, RABLJNE AVTE,  
NOVE IN RABLJENE  
TRUKE  
se posvetujte najprej  
z

**JOHN YAKOS-em**

z njim lahko govorite  
slovensko

**EUCLID FORD CO.**

495 E. 185 St.  
IV 1-8400

**Rudolph Knifec Agency**  
Popolna zavarovalniška  
postrežba

NAŠE DRUŽBE SO VSE  
PRVOVRSTNE  
Cene za avto in ogenj  
damo po telefonu  
820 E. 185th St. IV 1-7540

Angleža. Saj se še smejeti ne zna. Pogledjte prevzetnega grobega Nemca, drži se, kakor da je Bog samo zanj žlico ustvaril, s katero se zajema vedo in znanje. Pogledta Italijana ali pa Španca, pristrčno smejeti se ne znata, žlobudrata pa, kakor da imata pri žlobudranju plačo od štuka. Turkom in Grkom prehitro brke in brade rastejo in so vsled tega vsi upropaščeni v svojih skrbeh. Kitajec in Japonec pa škilavo gledata, ker sta z Vzhoda in morata v sonce gledati. Itd, itd., naštejem vam lahko še tisoč razlogov. Pa pogledjte veselega Slovenca ali Slovenko. Vesela sta in imata za pospeševanja tega njunega veselja božje pripomočke, ki jih jima Bog daje potom vinske trtice in po njenem dobrem sadu nebeško dobro kapljico. In, če niste s to razlago zadovoljni, jih imam še več. Tako je, vidite. Postavljamo se radi, pa se imamo s čim.

Sredi takih misli smo bili, kakor sem prav kar omenil na Martinovo pri našem dragem prijatelju Juretu. Kumovali smo pri krstiji vina in pri taki krstiji ljudje božji je vsak rad za botra. Ko smo v dobrem blaženem razpoloženju odpeli par zdravič, je Jure povzel besedo in nam vsem čestital, da smo fejš fantje, vsi dobre volje in veseli. Potem je pa resno posegel s svojo modro besedo in prav resno zadevo in sicer, da na svetu ljudem nečaj manjka, zato so tako sitni, tako prepirljivi in da baš to vodi potem ljudi tudi v širši krog sovraštva, tako da ves narod zasovraži drug narod in potem se končno razvijejo iz tega mednarodni prepiri, nagaianja drug drugemu in končno slede vojske. Jure je dejal, da v današnjem svetu je veliko pomanjkanje dobre volje. Kjer je dobra volja, tam je ljubezen in veselje, pa tudi lepi mir. Kjer pa vsak nosi kiseli obraz okrog, je pa kakor zakleto ozračje, ljudje drug čez drugega godrnjajo, drug drugega dolžijo raznih reči in v takih krogih miru ne more bit. Zato bodimo veseli in dobre volje. Veselo smo zaploskali dobremu Juretu, želeč mu še dolgo let življenja, da bi še dolgo let krščeval vino na našem hribu in nas vabil k vinski krstiji.

Janez s Center St. je pa omenil, da pri tem, ko se vsi strinjamo z lepimi željami prijatelja Jureta, da njemu je pa stopila tudi modra misel v glavo in sicer ta, da naj bi se apeliralo na slavne znanstvenike, ki raziskujejo razne kemikalije, da naj bi ti iznašli zdravilo proti slabi volji. Iznašli naj bi tak serum, ki bi se vbrizgaval pod kožo vsem, ki bi bili slabe volje in bi se jih tako spremenilo v dobre vesele ljudi.

Komaj je Janez izgovoril zad-

njo besedo, je že posegel s svojo besedo zopet Jure in je dejal tako le:  
"Prijatelji božji, tak serum, ali zdravilo proti slabi volji svet že ima vse skozi od Noetovih časov naprej. "Dvignil je čašo proti luči in nadaljeval: "Glejte, Bog je nam dal dobro vinsko kapljico, da bi jo prav in pametno uživali in da bi bili ob njej veseli in dobro razpoloženi. Glejte nas, kako smo danes veseli, ko smo krstili to božjo kapljico. Duša in srce nam pojeta in se veselita. Bog nam daje dobro voljo in veselje po zlati vinski kapljici." Nato je čašo dvignil in začel peti naprej:

"Kolkor kapljic, tolko let  
Bog nam dej na svet živeti!  
Živijo, oj živijo..."

Ostali smo mu pomagali in zdravička je odmevala, da je bilo veselje. Martinovo smo lepo proslavili in bili res vsi veseli.

Zdaj naj pa povem še kaj drugega, da ne bom drugim po drugih krajih samo skomine delal. — V naši okolici in v našem mestu je vedno veliko auto nezgod in nesreč. Največ nezgod se dogodi ob sobotnih in nedeljah večer. Ljudje imajo navadno čas, pa prihajajo iz drugih krajev sem na razne obiske, naši pa hodijo k drugim. Ko se vračajo, so tu in tam nezgode. Dogode se iz raznih napak pri vožnji. Včasih je tudi preveč alkohola in pravi, da preveč alkohola in žolcu, pa gasolin v kari, da ne sodelujeta prav. Vsak po svoje delata, vsak v drugo stran obrata kolo, pa si misli kera, kaj bom vaju poslušala in gre svojo pot, ki pa tudi ni prava in nezgode so. Več previdnosti, pa bo manj nezgod!

Te dni se je vrnil iz Daljnega vzhoda Pfc. Edward Gregorich, katerega starši bivajo na 1209 N. Broadway St. Edward služi pri ameriški kavalariji in je bil 17 mesecev v vojni službi v Koreji in sedem mesecev na Japonskem. V ameriško armado se je vpisal decembra leta 1950. Dobrodošel in pozdravljen zopet na ameriških tleh!

Smrtna kosa je pokosila 80 let staro našo rojakinjo Mrs. Margaret Kozjan, ki je bivala na 317 N. Chicago St., to je nekaj številčk južno od Doma KSKJ. Bila je pijonirka stara naseljenka in bivala v Jolietu skoro nad 60 let. Njen pokojni soprog je preminul še leta 1921. Zapušča dve hčeri in enega sina in dva brata, od katerih je eden Joseph Težak v Jolietu, drugi Anton Težak pa v Santa Ana, v Californiji. Tako je nam smrt zopet pobrala eno belokranjskih pijonirk v našem mestu. Pokopana je bila iz cerkve sv. Jožefa na pokopališče sv. Jožefa na našem hribu. Sorodnikom sožalje, pokojnici pa

naj sveti večna luč in naj počiva v miru!  
George Grahovac iz Rockdale, se je ponesrečil v auto nezgodi, ko je s svojim avtom zavozil v drug auto. Nahaja se v bolnišnici

ci vsled poškodb, ki jih je dobil pri nezgodi.  
Pozdravljam vse čitatelje in želim vsem dosti puranov in dobre kapljice za Zahvalni dan!  
Tone s hriba.

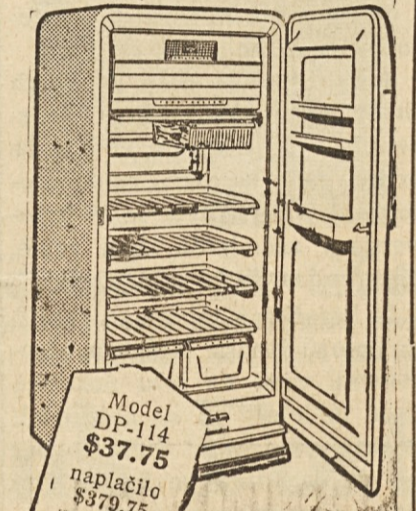


**KUPITE  
SEDAJ!**

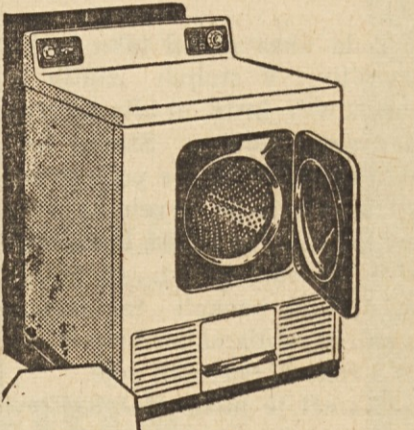
Malo vplačilo in mi vam garantiramo, da bo dostavljen aparat vašim dragim za božično darilo

PRIDITE!  
OGLEJTE  
SI  
SEDAJ!

Oglejte si novi  
**FRIGIDAIRE**  
Filtr-Matic  
Clothes Dryer  
sušilnik perila



Model DP-114  
\$37.75  
naplačilo \$379.75  
v gotovini



Samo \$259.75  
Novi nizki pogoj!

**CYCLA-MATIC  
FRIGIDAIRE**

- Zmrzovalnik in hladilnik obenem!
- Cycla-matično odtajanje v hladilniku!
- Na ven se premikajoče police!!
- Nova Cycla-matična ravnomerna hladnota!
- Oglejte si ta novi Cycla-matičen Frigidaire že sedaj! Oglejte si tudi nove modele De Luxe, Master, in Standard—s cenami od \$194.75 navzgor

Won't throw off steamy heat or sticky lint!  
Edini sušilnik perila, ki ima omaro in boben z trajno porcelansko polituro  
• Nič več se vam ni treba sklanjati, vzdigovati in obešati težko pello!  
• Vse je električno! Postavite ga lahko kjerkoli v hiši!  
• Ugrajen FILTRATOR eliminira nerodne odprtine in drage cevi!  
Pridite! Oglejte si našo "PROOF-OF-VALUE" demonstracijo še DANES!

Poslužite se našega "Lay-A-Way" plana pri nakupu pohištva ali drugih potrebščin za vaš dom!

Odprto v ponedeljek, četrtek in petek od 9:00 do 9:00  
V torek in soboto od 9:00 do 6:00—Zaprto cel dan v sredo

**Brodnick Bros.**  
APPLIANCES & FURNITURE STORE

16013-15 WATERLOO RD. IV 1-6072—IV 1-6073

IZ URADA CARNIOLA TENT No. 1288  
THE MACCABEES

Tem potom se obvešča članstvo gori imenovanega društva, da se vrši glavna letna seja v nedeljo 23. novembra 1952 v Slovenskem narodnem domu, 6417 St. Clair Ave., v dvorani št. 1. Pričetek ob 9. uri pred poldne.

Pozivlje se članstvo, da se te važne seje gotovo udeležite; na dnevnem redu bo veliko važnih zadev in volitev uradnikov za leto 1953. Na tej glavni seji se bo naredilo sklepe, na katerih bo društvo poslovalo v letu 1953, zato je važno za vsakega člana, da je navzoč in deluje kot so sklepi sprejeti.

za društvo Carniola Tent No. 1288 T.M.  
JOHN TAVČAR, tajnik.

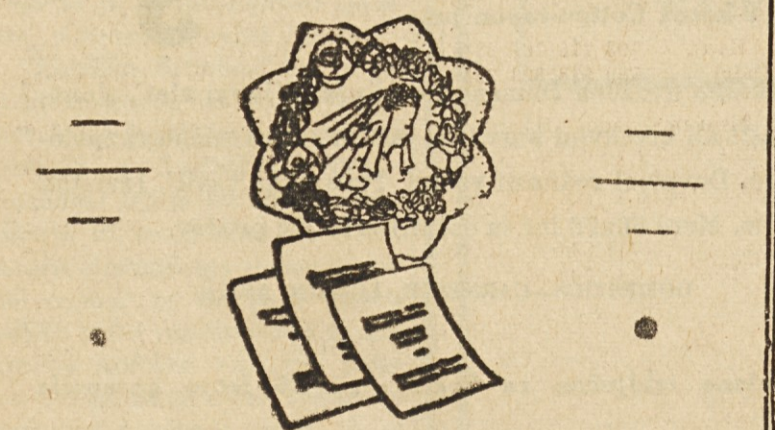
**MONCRIEF**  
za gretje ali prezračevanje  
Ekonomično lastovati in ekonomično obratovati  
PLIN OLJE PREMOK  
**THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio**

**LJUDJE, KI VARČUJEJO  
SO SREČNEJŠI!**

Čeprav denete na stran samo nekaj dolarjev na plačilni dan . . . se IZPLAČA VARČEVATI. Pride čas, ko DENAR V HRANILNI VLOGI je vaš najboljši prijatelj—na katerega se lahko zanesete. Začnite vlogo v BANK OF OHIO z kakoršnokoli vsoto morete.

**6 PRIPRAVNIH URADOV**  
Prihranki zavarovani do \$10,000  
Član Federal Deposit Insurance Corporation

**THE  
BANK OF OHIO**  
921 Huron Road in podružnice

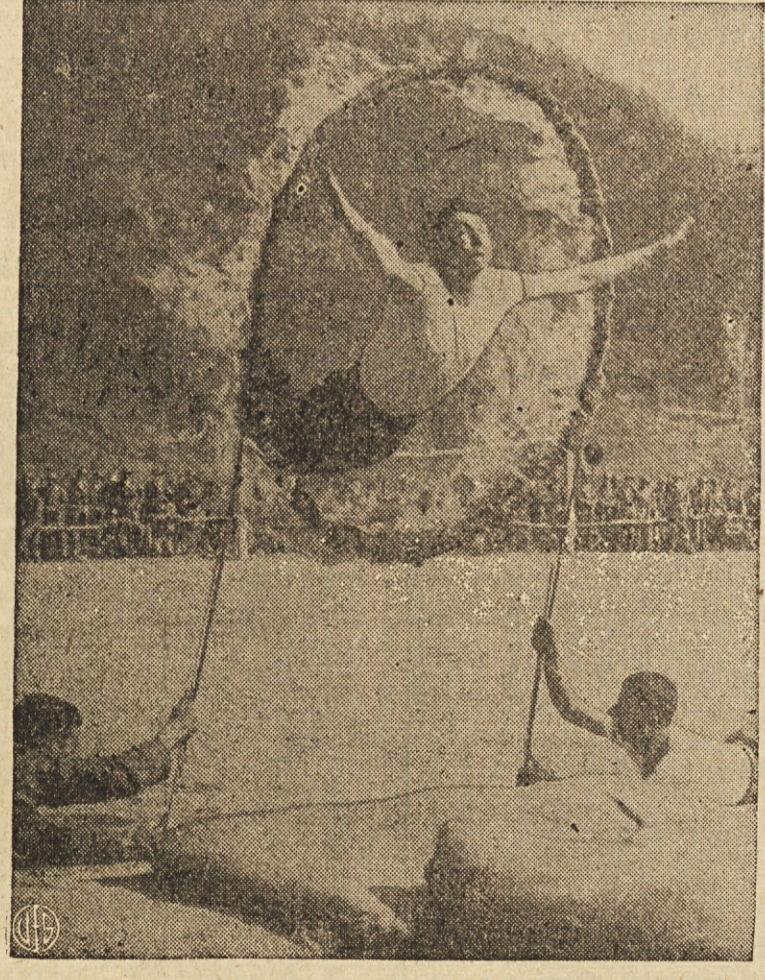


**ŽENINI IN NEVESTE!**

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pridite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

**Ameriška Domovina**  
5117 St. Clair Avenue Henderson 1-0628

Ustanovljeno 1908  
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi  
**HAFFNER INSURANCE AGENCY**  
6106 ST. CLAIR AVENUE



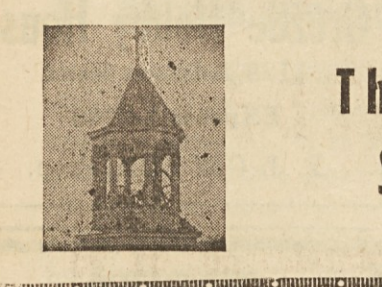
**DRZNI TUREK** — Poročnik Ismet Aydin, član turške brigade na Koreji "leti" skozi goreči obroč ob priliki proslave 29-letnice ustanovitve turške republike. Tujina se zdi, da ne vpliva posebno hučo na te trde bojevničke.

# AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT  
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN  
MORNING NEWSPAPER



## The Bells of St. Mary's

This week-end all roads lead to the grand Turkey Festival to be held at the Slovene Hall on Holmes Ave. sponsored by St. Mary's Church.

There is a decided exhilaration in the air with all groups working diligently to make this one of the most successful ventures attempted. Saturday and Sunday will see the culmination of all efforts.

The church councilman have charge of all the turkeys. — The Holy Name boys will make sure you will not go home dissatisfied even if you do not care for turkeys. They have hams galore! —

The Sodality girls will take care of all the sundry items on your menu for Thanksgiving. You will find them at the country store. — The choir has more than ample supplies for all the Xmas gifts on your list. Do not fail to visit their stand. And incidentally, if no one approaches you about admission tickets for Illirija's "Christmas Story" to be held December 14th at St. Mary's Church, be sure to inquire. We are positive all the girls and boys at the Toyland stand will be most happy to accommodate you at once. — The Altar Society and Zenska Zveza No. 10, are taking care of all goodies.

Baked goods and handwork will be on sale as well as goodies to be eaten on the premises. — PTU ladies are going to supply you with implements in which to cook your Thanksgiving turkeys. — The Catholic Order of Foresters "boys" have come up with a very clever idea. They are offering 3 Rheem hot water tanks to be given to some very fortunate people during the bazaar. There, you have the hot water with which to do your dishes come Nov. 27th. — These are a few of the many wonderful opportunities awaiting you Saturday and Sunday, Nov. 22 and 23rd. — Of course, the climax of the festival will be reached on Sunday night when those grand awards are made. — Hoping to see all of you either Saturday evening, Sunday afternoon or Sunday evening.

### Births

A baby girl, the fourth in the family, was born to Mr. and Mrs. William Kozel of 675 E. 156 St. She weighed 9½ lbs. at birth and was named Marie Antoinette. Grandma for the 13th time is Mrs. Kozel of 687 E. 156 St. Congratulations to all!

### Thanks an An Invitation from Glasbena Matica

Auditions are currently open to all persons over 16 years of age who are interested in singing with the Slovenian choral group — Glasbena Matica. Simply phone EX 1-8638 or write to Anton Schubel, Glasbena Matica Musical Director at 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio to arrange an appointment. Auditioning is primarily necessary so that the various voice sections — soprano, alto, tenor, bass — are kept comparatively equal to effect good harmony.

Glasbena Matica is a purely cultural, non-political, non-partisan organization, chartered by the State of Ohio, and is devoted to the perpetuation of our lovely Slovenian classical and folk songs and melodies, as well as to the interpretation of the works of the world's master composers in concert, opera, operetta, or oratorio presentations — all this for the pleasure of the general public and the special cultural gratification of all the Slovenian people regardless of their views on matters not cultural.

Glasbena Matica singers, including all soloists, devote their time and talent gratis in all the group's presentations; the income from all its programs is used solely to cover the cost of presenting its future programs. A Spring and Fall presentation is offered annually. Rehearsals take place every Thursday evening from 8 to 10 o'clock in Club Room 2 of the Slovenian Auditorium Bldg., 6417 St. Clair Ave.

The singers of Glasbena Matica wish to express their sincere "thank you" at this time to all the persons who in one way or another helped to bring about the tremendous success of the opera production "La Traviata" presented earlier this month in the Slovenian Auditorium in the Slovenian language; and an especial "thank you" to the large number of Slovenian people who traveled all the way from such far-away places as Wisconsin, Illinois, Pennsylvania, New York, Canada, etc. — just to see our performance. It is only with this kind of cooperation and audience appreciation that our numerous choral groups, including Glasbena Matica, are enabled to continue their cultural endeavors with enthusiasm of purpose.

### GLASBENA MATICA SINGERS

### Alcoholics Anonymous

**An Alcoholic's Prayer**  
ALMIGHTY GOD, we humbly pray,  
Lead us and guide us through this day,  
Cast out our selfishness and sin,  
Open our hearts to let Thee in,  
Help us now as we blindly stray  
Over the pitfalls along our way.  
Let us have courage to face each task,  
Invest us with patience and love,  
Care for us through each hour today,  
Strengthen and guard us now, we pray.

As we forgive—forgive us too—  
Needing Thy mercy as we do.  
Oh, give us Thy loving tender care,  
Never abandon us to despair.  
Yesterday's wrongs we would seek to right,  
Make us more perfect in Thy sight.  
Oh, teach us to live as best we can.  
Use us to help our fellowman.  
Save us from acts of bitter shame,  
We humbly ask it in Thy name.

So on this Thanksgiving Day,  
when we thank the good Lord, for  
all the wonderful things, We, received from Him this past year, let us be especially grateful for the health and sobriety, we enjoyed throughout the year by His Grace.

**An Alcoholic**  
P.S.: Meetings are held every Wednesday evening at 8:30 by the Norwood Group, at St. Vitus school hall, 6105 Glass Ave. If you have an alcoholic problem, you are cordially invited, or call the district office of ALCOHOLICS ANONYMOUS, 780 the ARCADE, Cleveland 14, O. All information strictly confidential.

### Applications for Rent Increase

Landlords can get applications for rent increases at the office of American Home. You must make 3 copies for each suite and you can mail them to Cleveland Area Rent Office, 1510 Euclid Ave., Cleveland 15, Ohio. This increase is for 10% but if you have not made any increases since June 30, 1947, you may be allowed an increase up to 30%.

These applications may also be picked up at the office of John A. Fakult, Councilman of Ward 32, at 960 E. 185th St.

### Reminder to Our Correspondents

Don't forget that next week we are short one working day as Thursday is Thanksgiving Day. Therefore the Deadline for English page copy is TUESDAY noon instead of Wednesday.

### Saturday Review Critic Indulges In Fiction

The Saturday Review of Aug. 16 published a review of Louis Adamic's last book, "The Eagle and the Roots", which the Ameriška Domovina has already condemned as false and misleading. The reviewer, Shaemas O'Sheel, who, judging by his review, apparently couldn't tell Ljubljana from Beograd or Tito's Marxist theoretician Moša Pišade from the late Pan-Serb politician Nikola Pašić, praises the book for its glorification of Marshall Tito and his Partisans and for his (historically highly fictional) description of the Communist "Liberation Struggle", calling it an "absorbing, exciting, and profoundly moving book".

Wishing to acquaint the readers of S. R. with facts regarding Adamic's last piece of Titoist propaganda I wrote a letter to the editor, in an attempt to enlighten their readers as to the true value of the book. After nearly two months the letter was returned to me, with an explanation that "limited space" did not permit its publication. I am publishing the letter below, not that I wish to cast doubt on the validity of S. R.'s excuse — even if I cannot help recalling the old proverb, "Izgovor je dober, če ga pes na repu prinese." (An excuse is good even if a dog brings it on its tail) — but simply to acquaint our reader with (often unsurmountable) difficulties one encounters in combatting Titoist Communist propaganda in the American press. The letter follows:

Sir: Shaemas O'Sheel's review of Louis Adamic's last book, "The Eagle and the Roots" (SR Aug. 16) is certainly extravagant in its praise of the late author's last piece of propaganda for Tito's Communist experiment. It is obvious that the reviewer holds Adamic in great esteem (just as I had until we parted company at the Red line, when L. A. went all out for "People's Democracies", including Tito's own, while I just couldn't swallow the myth). Unfortunately, a human heart is a notoriously bad judge of historical facts; it too often confuses them with historical fiction, or worse still, plain propaganda.

The outstanding fact about Adamic's last book is that it is a collection of Titoist propaganda stories, half-truths, fiction — and untruths, most of which had already been published in Tito's press and Communist literature in the last 7 years. I'll give a few random examples of the book's historical inaccurateness.

On page 204-205 Adamic quotes Marshall Tito: "In Old Yugoslavia laws didn't apply to priests; they were a privileged group." That's a false statement. A priest in old Yugoslavia was responsible for his acts before law like any other citizen. If he broke a law, he could be, and was, prosecuted and, if found guilty, punished. Also, if he indulged in politics, he risked, after the late king Alexander on Jan. 6, 1929 assumed dictatorial powers, curtailment of personal freedom on political grounds. I know at least one refugee priest from Slovenia, now living in Cleveland, who spent a year in Sremska Mitrovica, old Yugoslavia's biggest political prison, for opposing the royal dictatorship (which, incidentally, was not Fascist, like Hitler's, Mussolini's and Franco's regimes, as Adamic — and Tito — maintain).

On page 368 Adamic re-tells a story told by Tito's right-hand man Edward Kardelj. It concerns a conference of Yugoslav communist leaders in the summer of 1934. I quote from the book:

"Incidentally, the conference was held in the Bishop's Manor in Medvode (a town near Ljubljana) which was the summer residence of the Bishop of Ljubljana. Bishop Rozman wasn't there just then. His half-brother, who disliked him very much, was in charge and the gardener — one of our boys, a Communist — induced him to put the manor at our disposal. Tozaris Broz was highly amused. We couldn't have had a safer place for our meeting. Twenty-odd tozaris came from all over Slovenia, and Bishop Rozman's relative couldn't do enough for us. He cursed the bishop, said that nothing was too good for us, and saw to it that the meals, wines and liquors served to us were first-

### Embalmers Elect Two Slovenian Officers

Last Thurs., Nov. 13th the Embalmer's Association of Ohio held their annual meeting with a clinic in Springfield, Ohio. There were over 400 embalmers and funeral directors present, the subjects were: substitute for blood plasma, aid for the aged, embalming, public relations and election of officers for the coming year. For president, was elected our well known funeral director August F. Svetek of 12104 Buckingham Ave., formerly of Collinwood, who will eventually open his funeral home and again serve the public as well or better than he has in the years past. For vice president was elected Louis A. Zela of 6502 St. Clair Ave. who will assist Mr. Svetek in all details for the betterment of the Association.

### Tickets for Carolyn Budan's Concert

There are still some tickets available for Carolyn Budan's concert being held November 30th at 4 p.m. at the Slovenian National Home on St. Clair Ave. As the tickets are going fast — it would be advisable to get them as soon as possible either at Orazem's Confectionery or from Mr. Anton Schubel or from Carolyn at 6313 St. Clair Ave., HE 1-2858.

### Bazaar in Barberton

Sacred Heart Parish in Barberton, of which Rev. Joseph F. Ceesnik is pastor, will hold a Bazaar at the Slovene Center Hall on Saturday, Nov. 22nd. There will be many gifts, a fish pond for children and varied stands with needlework, baked goods, etc. Refreshments as usual. Friends and acquaintances are cordially invited to attend.

### Wedding Bells

Miss Marie Gerl, daughter of Mr. and Mrs. Max Gerl, 923 E. 222 St., owners of Maxie's Beverage Store, was married last Saturday in St. Christine Church to Mr. Stanley Kebe, son of Mr. and Mrs. Anton Kebe of 937 E. 222 St., owners of Welcome Tavern.

### Engagement Announced

Mr. and Mrs. Anton Milavec of 20954 Naumann Ave., announce the engagement of their daughter, Olga Mary Zakrajsek, to Mr. Robert John Klancar of 23050 Tracy Ave. The wedding is set for May 16, 1953.

### rate. I forget who slept in the bishop's bed."

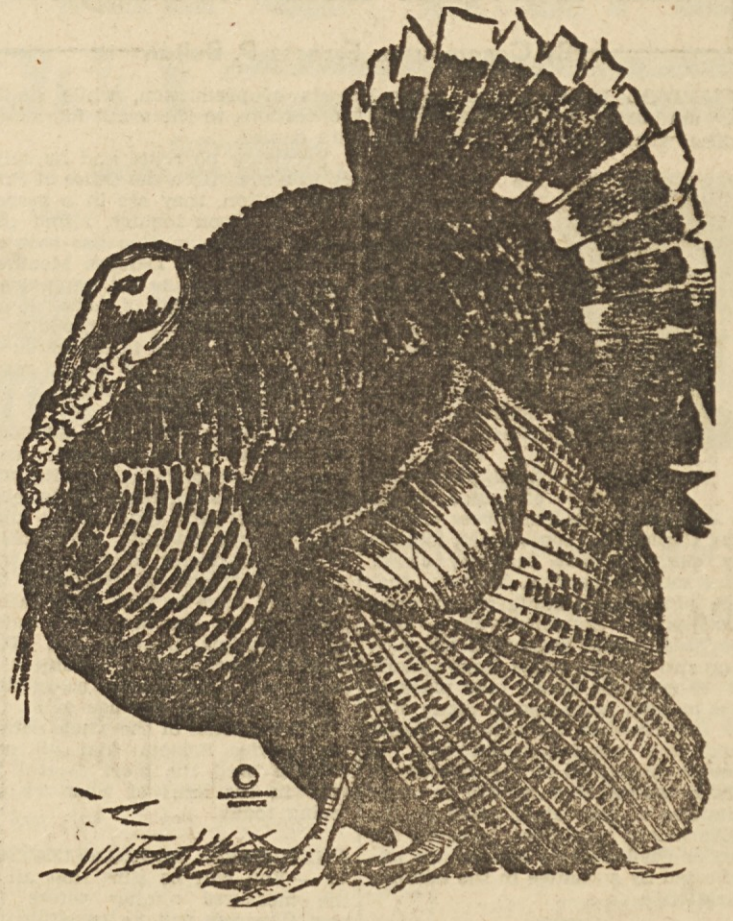
It reads nice and smooth, doesn't it? There's only one thing wrong with this story: Bishop Gregory Rožman, now a refugee in the USA, has no half-brother; nor had he ever employed a brother of his, in the Medvode (Goričane) manor or elsewhere. Incidentally, the Partisan marshal tells the identical story in his highly fictional biography in Life Magazine.

Then the story about Tito's flight from Yugoslavia toward the end of 1934. On page 371 we read that "uniformed gendarmes, special inspectors, and the Orjunasi fascists" boarded his train at a border station. Orjuna, a semi-fascist organization of ultra-nationalist elements founded in the early days of Yugoslavia, did not exist in 1934 anymore; nor did its members ever enjoy the right to conduct border inspections.

Adamic tells many stories about killers in priestly robes, for instance the priest "M". (page 156) and "Father Janez Kolesnik". He admits usage of fictional names, in Kolesnik's case because he "escaped from Yugoslavia and is now in America, still a priest and capable, I am told, of violent action. He means nothing to me, and I have no desire to expose him and turn him into my active enemy." (Page 222.) That's a poor excuse and it doesn't sound like the Louis Adamic I used to know. He would be nearer the truth had he expressed fear of libel action. Personally, I believe Adamic would have called the accused priests by their right names if he knew the stories were true, and could be proved in court. He must have doubted their accuracy himself. But by using fictional names he has cast a shadow of guilt upon ALL Slovenian refugee priests in this country. This was undemocratic, unjust, and cowardly.

I am afraid the future historian will not be able to put much reliance on Louis Adamic's last work. His Communist friends have pulled wool over his eyes until he could no longer tell facts from fiction and discern between truth and lies. That was his tragedy.

## DEAR LORD, WE THANK THEE!



Again we come to the Thanksgiving season, when we pause in our daily tasks to participate in a fine American custom of taking stock of our bounties and the blessings of the past year and in offering thanks to Almighty God.

Thanksgiving is a national holiday. But it affords something more than a nation-wide observance. It should, and does, become a personal Thanksgiving, affording each individual an opportunity to recount their own blessings. And certainly — quite in contrast with the hardships which surrounded the founding fathers who gave rise to the first Thanksgiving prayers — we can all find many things in this year of 1952 for which we may be truly thankful.

Chief among our thoughts today, as we approach the Thanksgiving season, should be a new hope for peace and understanding. This nation has become a leader of nations and upon us has been thrust a heavy responsibility. Let us dedicate this Thanksgiving to the hope and prayer that somehow a new desire for peace will fill the hearts and minds of men to the point that the struggle in Korea may be ended and soon the men and women of the armed forces who have faced bitter hardships may again return to peaceful pursuits. May the leadership of this nation and that of all nations be so endowed that this may soon become a reality! No Thanksgiving prayer could be more important!

**ST. VITUS HOLY NAME**  
*Weekly Review*

### St. Vitus Men's Bowling League

November 13, 1952

Our next session falls on Thanksgiving Day. As in past years, we will start rolling promptly at 6 p.m. The first round of bowling is now over, although the schedule is not quite straightened out yet — due to the two new teams not bowling on opening night. Cimperman Market had the highest single 931 and the best series 2658, while Stan Merhar also of the Cimperman team had a whale of a 635 series, consisting of 204-205-216.

Fritz Cafe took 3 points from Carlton Club. T. Bostjanic led the winners with 204-541.  
Fritz Cafe 824 871 805 2510  
Carlton Club 767 837 861 2465

Clover Dairy whitewashed Smrekar Hardware. Frank Plivelich 559 topped the milkmen.  
Smrekar Hwd. 793 775 767 2335  
Clover Dairy 799 918 823 2540

Mezic Insurance and Brodnick Bros. split 2 points apiece. A. Sadar led the insurance agents while Dave Telban 209-569 was best for Brodnicks.  
Mezic Ins. 759 836 787 2382  
Brodnick Bros. 767 760 816 2343

Golden Gophers took 3 points from the leading Chas. and Olga Slapnik Florists whose lead is slowly being pared off. Joe Baskovic 201-512 led the winners while Joe Merhar 212-209-592 topped the losers.  
Golden Gophers 843 797 901 2541  
C.-O. Slapnik 828 828 862 2518

Norwood Appliance took 3 points from Norwood Men's Shop. Frank Novak 520 was best for the winners.  
Nor. Appliance 737 815 819 2421  
Nor. Men's Shop 816 801 763 2380

Cimperman Market blanked Catholic War Vets. Stan Merhar blasted out 204-205-216-635 to top the winners.  
Cimpermans 914 813 931 2658  
Cath. War Vets 894 765 821 2480

Carlton Club	15	18	19
Clover Dairy	9½	18	19
Smrekar Hdw.	9½	23½	11½

**SPECIAL NOTICE**  
ATTENTION ALL CAPTAINS AND BOWLERS, NOV. 27 BOWLING WILL START 6 O'CLOCK! SHARP!

Secretary  
Schedule for Nov. 27, 1952  
6:00 p.m. Sharp  
Alleys — Teams:  
1-2: Fritz Cafe vs Cimperman Mkt.  
3-4: Catholic War Vets vs Golden Gophers  
5-6: Clover Dairy vs Brodnick Bros.  
7-8: Mezic Ins. vs Smrekar Hdw.  
9-10: C. and O. Slapnik vs Nor. Appliance  
11-12: Carlton Club vs Nor. Men's Shop

### LADIES AUXILIARY ST. VITUS POST 1655 CWV

HEAR YE, HEAR YE, HEAR YE!  
Another new boy citizen has been born in this great land of ours. This time the proud and happy parents are Ed and Dorothy Ljubi, both members of the CWV and Auxiliary here at St. Vitus. The newest addition weighed in at 8 lbs., 14½ oz. and was born at the McDonald House, located in the University Hospital Circle, on Armistice Day, Nov. 11, at 8 p.m. Congratulations to the Ljubis' from all of us!  
Auxiliary Historian

### Sodality News

To most people Thanksgiving Day will be merely a holiday — a day which will be remembered at the dinner table. But to us Socialists it should be a day of thanksgiving not only for the material benefits with which we are blessed, but also a day wherein we remember our Spiritual blessings God has bestowed upon us. Make it a complete day of thanksgiving by remembering the Author of our well-being with a greater sense of gratitude — by attending Mass; which is the greatest act of thanksgiving that can be offered on this earth and receiving Holy Communion at the Eternal banquet.  
Senior Socialists are asked to participate in the packing of clothes for the needy in response to the Archbishop's Thanksgiving Clothes Drive. The date is Nov. 28, 1952, after the Novena services in the school hall.  
Rehearsal for the Dec. 8th reception will be held on Nov. 30, 1952 at 2:15 p.m. All participating in the reception are asked to attend.

**AMERIŠKA DOMOVINA**  
*AMERICAN HOME*

CONDENSED NEWS FROM OUR HOME FRONT

**Cleveland, Ohio**  
Mrs. Rose Brinovec of 707 E. 157 St., underwent an operation at St. Luke's Hospital. We wish her a speedy recovery!  
Visitors at our office were Mr. and Mrs. Vencel Lesjak of St. Catherine's in Canada. They were accompanied by Mrs. Cebulj and were here on a week's visit at the home of their relatives, Mrs. Angela Jarm on E. 236 St.  
Mrs. Mary Paulin of 1113 E. 177 St., has returned home from the hospital and wishes to thank all her friends for their visits, gifts and cards.  
Injured seriously was Mrs. Katherin Pucel of 7817 Burke Ave. after an accidental fall down the stairs. Visitors are welcome at home.  
Honorable discharge was received by Albin D. Resnik, son of Mr. and Mrs. Jakob Resnik of 3599 E. 81 St., after two years in the service of Uncle Sam.  
On Nov. 12th, Louis and Frances Zigmond of 1041 E. 74 St., celebrated their 25th wedding anniversary. Friends and relatives gave them a surprise party on the previous Saturday. Congratulations!  
New Haven, Conn. — The wedding of John Granfield was postponed when, 2 days before the ceremony, both the prospective groom and his best man brother collapsed with ulcers, and were carted off to the hospital.  
Milwaukee, Wis. — Police Chief John W. Polcyn, advising members of his force not to be fooled by the sweet breath of suspected motorist, launched a new course in detecting chlorophylled drunks.  
Boston, Mass. — It's expensive being a teetotaler in some of Boston's night spots these days. One of them now charges \$1 for a glass of ginger ale.

**Auburn, N. Y.** — Election officials have ruled valid a vote in the last election cast by a man who died on Oct. 27. Cayuga County election officials said Albert Tindall, who had been wintering in the South, mailed in an absentee ballot before he died.  
Paris, Tenn. — A. L. Underwood renewed his subscription to the Paris Post-Intelligencer — marking the 80th year the paper has gone to a member of the Underwood family. The paper is 86 years old.  
Wichita, Kan. — Tom Seed of Wichita, Republican nominee for district attorney, bought local newspaper advertisements to thank voters for electing him. Then a 1000 vote error was discovered. Seed conceded he had been defeated.  
Bridgeport, Conn. — Walter Bennett, suing for divorce, testified that when he remonstrated with his wife for keeping animals on their living-room sofa, she hit him in the face with her lap dog!  
— When family man Julian Racanati was brought into court by a young woman who was uninterested in his flirtation, the judge ordered him to go home to his wife and to quit annoying the complainant with 465-page love letters.  
Mesa, Ariz. — Justice of the Peace Jack Hunsaker decided that jailing drunken drivers "only works hardships on wives and children," declared that from now on he would sentence them to church for ten consecutive Sundays.  
Dalton, Mass. — Bruce Williams, 20, an amateur electronics enthusiast, has built a 120-ft. television antenna that allows him to receive programs for 18 stations. He can get as many as three stations on one channel by rotating the antenna.

**Bridgeport, Conn.** — Charged with setting 8 cars on fire, George Brandt told police: "I couldn't afford to own an automobile, and I didn't want anyone to else to have one."  
Everett, Mass. — Grocer Fred Bailey, locked in his freezer room by a pretty blonde customer and robbed of \$60, remarked, after being rescued 20 minutes later: "She seemed to be such a very nice person."  
Boston, Mass. — After hearing the case of a man charged with stealing five law books, Judge Frank W. Tomasello told the defendant: "I have to throw the book at you: 30 days."  
Brought home from St. Alexis Hospital was the well known Joseph Zimmerman of 924 Alhambra Rd.  
Ignatius and Agnes Gostic of 5714 Bonna Ave., wish to thank all their relatives and friends for gifts and greetings received on the occasion of their 40th wedding anniversary.  
Miss Jasna Vehovec, 21, of 1008 E. 64th St., an Austrian DP, experienced her first American robbery last week. She was in Bertha's Cafe, 5393 St. Clair Ave., when three masked gunmen came in and robbed her of nearly \$5,000. Miss Vehovec saved her gold wrist watch by pushing it up on her arm and covering it with her coat sleeve. She and 15 other patrons were forced to lie on the floor.  
Another robbery last week occurred at the Walland Cafe at 15507 Saranac Rd., when 3 armed, herded Mrs. Frances Walland and her three children into a back room while they looted \$30 from a barroom cash register and \$110 from a back room cash box. Her husband, Joseph, was upstairs sleeping when the robbery occurred.

## This and That from Washington

By Congressman Frances P. Bolton

**CAPITOL HILL** — This week I am back in my Washington office writing directly from there.



Mrs. Bolton

It is amazing to see how many new faces are already appearing on Capitol Hill. Many of the old Congressmen are back, some on committee work. Some defeated candidates have the sad duty of closing up their offices.

A change of administration, of course, means a change in the employees around the Capitol. In committees, minority clerks become majority clerks. One must remember, however, that the professional staffs of the committees are appointed on a non-partisan career basis and are permanent. Similar shifts from minority to majority status take place in the mailing room and in many of the other departments. Department heads and top administrators are, of course, appointed at the pleasure of the President, so there will be many changes at top levels. Most of the government employees, however, are under Civil Service and so are unaffected by a change in the administration.

**SMALL BUSINESS** — Steel and Aluminum Fabricators — I am delighted to find that the House Small Business Committee is as gravely concerned as I am over the serious situation in which many business firms find themselves today.

Hundreds of small businessmen in the steel and aluminum fabricating industry have written in to the Committee that they will be forced out of business unless they are granted some price relief soon. As you may know, base metal producers have been allowed price increases to meet certain expanding

costs of production, while similar concessions to the small fabricators are denied.

Receiving no relief and no satisfaction even from the Office of Price Stabilization, they are in a desperate way. Upon inquiry, I find that the House Committee has requested the Office of Defense Mobilization to furnish a full explanation of the application of this "double standard" formula. The prodding of the Office of Price Stabilization by the House Committee should result in some action being taken.

**SELECTIVE SERVICE SYSTEM** — I had a very interesting conference on Wednesday morning with General Hershey, head of Selective Service. Perhaps you already know that the bill covering the drafting of doctors expires in July, so that the new session of Congress, the 83rd, will have to take it up rather promptly. As the law reads today, all physicians, dentists and allied medical specialists, are subject to call (within the various categories) until they reach the age of 51.

It is my sense of the whole Selective Service System that all procedures need the most careful review in the light of what we are facing today.

**CONGRESS REORGANIZATION** — You can be sure that all of the measures coming before the new Congress will be carefully reviewed for every possible economy. Because our defense needs are imperative the cost of government will be high but every extravagance must be eliminated from these measures. The welfare of our country depends on a sound economy.

I am looking forward to another two years of service with great interest, realizing that it shall be a session of the House of Representatives that will require long and arduous work on our part. As in the past 12 years of my service in Washington, I welcome your sound suggestions for action by our national legislative body.

## The Defense from the Turks

By E. A. Kovacic

Some of the Bosnian Moslems acquired high positions in the Turkish Empire, Sutan Sleyman took a Bosnian Moslem as prime minister. Since the Serbo-Croatian language was used also at the court in Constantinople, the Hapsburg Emperors often employed in their diplomatic service Southern Slavic subjects. In the 17th century a Slovenian, Benedikt Kuripeč, traveled to Constantinople in the service of the Hapsburgs and became famous thru his description of the Balkans.

In 15th century Christian Europe was unable to fight success-

fully the Turks. In 1475 the pope Sixtus IV proclaimed a crusade against the Turks, Emperor Frederic proclaimed a guerilla warfare, and the Hungarian king Matthias Corvinus tried to attack the Turks. The same year the Turks invaded Slovenia and defeated a small army organized by the nobility which wanted to stop them near the river Sotla at the present Slovenian-Croatian border. After the Turks invaded Slovenia in 1483, an army consisting of Croats, Serbs, and Slovenians attacked and defeated them before they crossed the Bosnian border.

Turkish attacks against Christian Europe became the most terrible during the reign of Sultan Suleyman. There were thousands of refugees escaping from the Turkish reign to Slovenia. Christian refugees escaping in general from Bosnia were coming to Slovenia since the 15th century. In closed settlements they settled near the Slovenian-Croatian border, many of them went further and settled down especially in Bela Krajina, Lower Carniola, and Krus, as well as in the vicinity of Maribor and Ptuj. Refugees escaping from the Turks were called by the Slovenians "uskoki". Family names such as Turk, Hrovat, and some typical Balkan Slavic names still recall descendants of the refugees among the Slovenians.

In 1593 the Turkish army under the command of Hasan-Pasha was defeated by the Slovenians under the leadership of Herbert of Turjak near the City of Sisak in Croatia. The majority of the Turkish army together with its commander was killed or drowned in the flooded river Kolpa (Croatian: Kupa). The Christian army captured Hasan's coat which was preserved in the cathedral of Ljubljana and is now the property of the museum in the Slovenian capital.

In 1683 the Turkish army laid an unsuccessful siege of Vienna and was defeated by the Polish king Jan Sobieski. After the victories of the Austrian commander Eugen of Savoy and the peace treaty of Sremski Karlovci in 1699, the Slovenian territory has never been attacked any more.

Historians presume that Turkish attacks caused deaths of about 100,000 Slovenians, approximately the same number of people were taken as slaves to Turkey.

The Turks are remembered in Slovenian literature especially in the national poetry, in legends, and stories. Josip Jurčič's fiction "Jurij Kozjak" described the Turkish attack of the Stična monastery and the nearby villages as well as the story of a Slovenian "yanichar" who remembered his youth and remained at home. In the Slovenian drama it is Jakob Sket's "Miklova Zala" taken from a story of a girl brought to Turkey. The story is still known among Slovenians in Carinthia in present Southern Austria.

(Clip and save for your scrapbook of the history of your ancestors).

Next Week: "The Echo of the European Protestantism in Slovenia."

## Slovenian in Plane Crash

Peoria, Ill. — Lieut. John Bitenc, 26, of Farmington, Ill., was killed November 16th when his fighter plane crashed in a cornfield a mile from the Peoria airport.

# THANKSGIVING DAY calls for FLOWERS



## Free Swimming Courses at St. Clair Recreation

Free beginner swimming courses for adults are now available to all men and women at the St. Clair Recreation Center, 6250 St. Clair Ave., it was announced by John S. Nagy, Commissioner of Recreation.

Classes for men will be held Wednesdays, 8-9 p.m. Women will meet Thursdays, 8-9 p.m. Instruction in the heated pool will include swimming on stomach and back, diving from the side of the pool and methods in handling oneself in deep water. The hour-periods will consist of a half hour of instruction and a half hour of free time.

Courses for men will be taught by Walt Sutko. Women's swimming will be supervised by Betsy Blake.

## Death Notices

Debelak, John — Father of John E. Residence at 7109 Lockyear Ave. Gruden, John — Residence at Geneva, O.

Klass, Frank — Father of five. Residence at 1504 Addison Rd.

Lekovec, Lucia (formerly Koss, nee Bricej) — Wife of Jerry, sister of Albina Casserman (of Europe). Residence at 20112 Lindbergh Ave.

Plemen (Saje) J4eph — Son of Louis Saje, husband of Mary, father of Joseph, Robert. Residence in Indianapolis, Ind.

Snyder, Matthew — Husband of Ursula (nee Jurca), father of Ernest, Laddie, Emma Strancer, brother of Jerry (of Barberton). Residence at 1264 E. 172 St.

Lovka, Louis — Husband of Frances (nee Orazem), father of Louis, Anthony, Edward, Phillip, brother of Jennie Virant. Residence at 19500 Cherokee Ave.

## Women Stockholders Predominate

At the Annual Luncheon at the Town Hall Club, New York, N. Y., on Nov. 8th, Wilma Soss, President of the Federation of Women Shareholders in American Business announced the appointment of Jeanette S. Seidman, President of the Inter-Racial Press of America as its Consultant for the Nationality Groups.

The Federation of Women Shareholders (FOWSAB) is a non-profit membership association of women for the promotion of Education in Finance, so that women may have intelligent and rightful control over their holdings; that they may also develop a better understanding of American business in which women are such large shareholders.

There are more women shareholders than men in eight out of ten of the largest corporations in the United States. A recent survey showed that 52% of the stockholders of 1,000 major corporations are women.

## 35 Years of Bolshevik Dictatorship in Russia

By a Slovenian American

One week ago was the 35th Anniversary of the seizing of power by the Bolsheviks in Russia. Lenin, the great leading spirit of the Bolshevik party, who was released from an Austrian prison in 1914 with the permission to go to Switzerland, and came in 1917 with the permission of German authorities thru Germany and Finland to Petrograd, took the power in Russia 35 years ago. As an emigrant in Switzerland he made all possible efforts to overthrow the democratic Provisional Government of Russia, established after the overthrowing of the absolutist Czarist regime in March, 1917.

On November 7, 1917, the Bolshevik party attacked the meeting of the free elected Russian Parliament and took the power by force and violence. The seizing of power by the Bolsheviks established out of Russia a new power — the Union of the Socialistic Soviet Republics with the most terrible totalitarian dictatorship ever created

in the history of mankind. The long desired freedom of the Russian people was taken away again. There was much written about the forces which helped the Bolsheviks to seize the power. It seems that the best answer was given by Lenin himself: "If there were in Petrograd in 1917 a group of a few thousand men who would know what they wanted, the Bolsheviks would never have come to power in Russia. Our victory was caused by the disunity of our opponents."

There is no country in the world where the Communist party would have taken the power by the will of the people. Russia was its first victim in establishing tyrannies where a person ceased to be a human being with personal rights.

Lenin's dictatorship in Russia had an entirely international character with no connection with the national ideas of the Russians and Slavs. As far as this policy changed after Lenin's death in 1924, it is only a new mask of the international communism. The peace treaty with the Germans in Brest-Litovsk in 1918 was the best evidence that Lenin never dreamed of a Russia, but of an international dictatorship of the Communist party.

It seems that our movie-makers in Hollywood still do not understand that we are not against the Russian people, but against the dictatorship of the Bolshevik party. The Russian occupation of Alaska one century ago had nothing to do with the Communist party, altho our movies about it seem to be anti-Russian.

Nobody will ever be able to count the millions of martyred and killed victims of the Communists. No one will probably discover all the mass graves where the victims of the totalitarian Communism are buried with their hands tied in the back. The numbers go in hundreds of thousands only among the political prisoners who were forced to build canals connecting the Baltic, White, Black and Caspian Seas.

During and after World War II these forces of evil succeeded in seizing of power in the Baltic states, in Poland, Bulgaria, Rumania, Yugoslavia, Albania, Czechoslovakia, Hungary, China, North Korea, and are eager to conquer the whole world with their false promises and brutal force.

Western Democracies, which are supposed to be bulwarks against the totalitarian dictatorships, have not been ashamed to make business with bloody tyrants. It was in 1921

## Design For Leisure



Loungewear comes into its own this season! For T.V. entertaining, informal parties, or just for fun, we suggest this comfy skirt and blouse combination... the skirt of a warm, fur-looking fabric which is really practical Avico rayon in a new rough finish; the blouse of jersey. Wonderful together, or paired with other separates in your wardrobe.

torious or mankind will fall into the darkest age in history. We possess a great force: the ideals of Freedom and Justice. We have promised to defend them and fight for them in the whole world and today we have to act according to this promise. Our arms are the knowledge of enemy's tactics which we must study carefully to be able to unveil all the Communist masks and the Great Lie, invented by Lenin himself.

"Do you know the difference between a cat and a bullfrog?" "A cat has nine lives, but a bullfrog croaks every night."

ROOFING - SIDING - TINNING REPAIRING  
Your Roofers for Over 20 Years  
**J. KOVICH & SON**  
1554 East 55th Street  
Call EN 1-2843

**Rich's Auto Body Shop**  
COMPLETE AUTO SERVICE  
Painting - Motor Service  
Ignition - Brake Service  
1078-80 East 64th Street  
Tel. HE 1-9231 — HE 1-4947

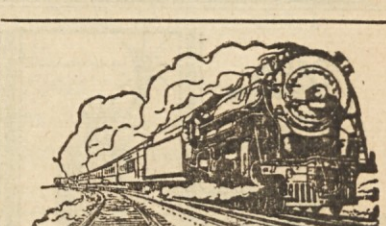
**Personal LOANS EASILY ARRANGED**

Our personal loan policy is to lend money, for any good purpose. Sudden expenses... unexpected emergencies... Yes, we make loans for scores of reasons.

And We Insure the Borrower's Life  
Member Federal Deposit Insurance Corporation  
3 OFFICES  
6131 St. Clair  
1519 Waterline  
3496 E. 95d St.  
Broadway 6666

**NORTH AMERICAN BANK**

**BEROS STUDIO**  
8116 ST. CLAIR AVENUE TEL.: EN 1-0670  
For the Best in Photography — Weddings in Studio; Candid; in Church and Home; Satisfaction Guaranteed.



Complete Line of TRAIN and MODEL SUPPLIES

**Grozde Hobby House**  
1129 Addison Road  
EXpress 1-0768  
F. J. GROZDE, Prop.

**CERTIFIED TYPEWRITER SERVICE**  
1127 E. 66th St.  
TYPEWRITERS and ADDING MACHINES RENTED and REPAIRED  
RIBBONS and CARBON PAPER  
J. MERHAR  
Call Henderson 1-9009

**NOTICE**  
You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of  
**MIHALJEVICH BROS. CO.**  
6424 ST. CLAIR AVE.  
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctor hospitals, rents, stores, etc.  
Office Hours: 9 A.M. to 6 P.M.

**Charles & Olga Slapnik FLOWER SHOP**  
FLOWERS FOR ALL OCCASIONS  
6026 St. Clair Ave.—EX 1-2134

**AT THE TOUCH OF YOUR THERMOSTAT...**

It's Spring all winter long!

Here's better home heating at low cost for you this winter—the new Bryant Modernaire does four jobs in one, at the mere touch of your thermostat. Completely automatic, gas-fired—the Modernaire warms, filters, humidifies and smoothly circulates the air in your home. Built for long life, this amazing Bryant is your promise of a comfortable, healthy home, winter and summer. And what savings in cleaning bills. Make it a point to come in and see this Bryant way to better living!

**bryant Modernaire**  
FOR WINTER AIR CONDITIONING

"LET THE PUP BE PURNACE MAN"

FOR PROMPT SERVICE CALL  
**JOE AHLIN SHEET METAL & FURNACE**  
ROOFING - GUTTERS - SPOUTING  
613 East 99th St.  
36 MONTHS TO PAY  
Phone GL 1-7630  
Make your payments with your gas bill

**NOW! LIFE INSURANCE TO 65**

**PREMIUMS RETURNED IF YOU LIVE TO 65**

A BRAND NEW SUN LIFE PLAN WHICH:

- 1 Provides life insurance protection to age 65.
- 2 Returns all basic annual premiums paid if you live to 65.
- 3 Is available for male and female lives ages 15 to 50.

At 65, the funds can be (a) taken in cash; (b) used to provide an annuity; (c) left on deposit at a guaranteed rate of interest; (d) used to purchase a paid-up policy for the original sum insured (without evidence of insurability, on advance election) and the balance taken in cash or as a guaranteed income.

Let us tell you without obligation about this remarkable modern Sun Life plan. Just call or write:

YOUR REPRESENTATIVES  
**MICHAEL and JOHN R. TELICH**  
2121 NBC Bldg.  
Cleveland, Ohio  
CHerry 1-7877

**SUN LIFE OF CANADA**

## Important Notice To All Lodges and Clubs

Many local and out of town clubs and lodges run a regular monthly ad in our newspaper containing all such information as: Names of officers, time and place of meetings, etc. This lodge roster is published once or twice a month. The price is \$10 per year, which is low considering the service it renders your group.

Lodges which run such ads usually get free publicity announcing their meetings and other similar short notices. So, for the \$10 fee, a lodge or club receives advantages far in excess of the amount spent.

Yearly meetings are usually held during December. We suggest that all lodges and clubs which expect to receive free publicity during the coming year, vote for this monthly ad and share in the extra benefits you will receive. Certainly, there isn't a lodge or club that cannot afford the small amount of \$10 yearly.

ONLY LODGES AND CLUBS WHICH WILL HAVE THEIR AD IN OUR MONTHLY ROSTER WILL BE GIVEN FREE PUBLICITY.

**TWO FUNERAL HOMES for Reliable Experienced Sympathetic Funeral Services at Prices YOU Select Call**

**A. GRDINA & SONS FUNERAL DIRECTORS**  
1033 East 62nd St.  
Henderson 1-5048 - Kermore 1-5680